

LATVIJAS-ŠVEICES SADARBĪBAS PROGRAMMA
LATVIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME

**Informatīvais ziņojums par
Kohēzijas politikas Eiropas Savienības fondu investīciju aktualitātēm
(pusgada ziņojums)**

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
strukturfondu un
Kohēzijas fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Satura rādītājs

1. Kopsavilkums.....	8
2. Konteksta informācija par makroekonomisko situāciju Latvijā	10
3. 2007. – 2013. gada plānošanas perioda pēcuzraudzība	12
4. 2014. - 2020. gada plānošanas perioda ES fondu investīciju aktualitātes	13
5. EEZ/Norvēģijas investīciju progress	30
6. Projektos konstatētie pārkāpumi ar finansiālu ietekmi	34
7. ES fondu vadības un kontroles sistēma.....	40
8. ES fondu 2021.–2027. gada plānošanas periods.....	42

PIELIKUMI:

1. “2014.-2020. gada darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” finanšu izpildes progress prioritārajos virzienos”;
2. “Priekšlikumi atbalsta samazinājuma nepiemērošanai projektos”;
3. “Priekšlikumi projektu ieviešanas termiņu pagarinājumiem”;
4. “Eiropas Ekonomiskās zonas/Norvēģijas investīciju 2014. - 2021. gada perioda programmu Ministru kabineta noteikumu izstrādes, atklāto konkursu izsludināšanas un iepriekš noteikto projektu indikatīvais laika grafiks”;
5. “Neatbilstību korekcijas”.

Saīsinājumi

AI	Eiropas Savienības fondu atbildīgā iestāde
CFLA	Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (Eiropas Savienības fondu sadarbības iestāde)
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
DP	Darbības programma "Izaugsme un nodarbinātība"
DSF	Divpusējās sadarbības fonds
EEZ	Eiropas Ekonomikas zona
EIB	Eiropas Investīciju banka
EK	Eiropas Komisija
ERAF	Eiropas Reģionālās attīstības fonds
ES	Eiropas Savienība
ES fondi	Eiropas Sociālais fonds, Eiropas Reģionālās attīstības fonds un Kohēzijas fonds
ESF	Eiropas Sociālais fonds
FIB	Finanšu instrumenta birojs
FM	Finanšu ministrija
FS	Finansējuma saņēmējs
IeM	Iekšlietu ministrija
IKP	Iekšzemes kopprodukts
IKT	Informāciju un komunikāciju tehnoloģijas
IPIA	Ierobežotās projektu iesniegumu atlases
IUB	Iepirkumu uzraudzības birojs
IZM	Izglītības un zinātnes ministrija
KPVIS	Kohēzijas politikas vadības informācijas sistēma
LDZ	Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš"
LM	Labklājības ministrija
MK	Ministru kabinets
MK noteikumi Nr. 108	MK 2015. gada 24. februāra noteikumi Nr.108 "Kārtība, kādā uzrauga un izvērtē ES struktūrfondu un KF ieviešanu, kā arī izveido un izmanto Kohēzijas politikas fondu vadības informācijas sistēmu 2014. – 2020. gadam"
MK noteikumi Nr. 281	MK 2016. gada 3. maija noteikumi Nr. 281 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 4.5.1. specifiskā atbalsta mērķa "Attīstīt videi draudzīgu

sabiedriskā transporta infrastruktūru" 4.5.1.1. pasākuma "Attīstīt videi draudzīgu sabiedriskā transporta infrastruktūru (sliežu transporta)" īstenošanas noteikumi"

MK noteikumi Nr. 683	Ministru kabineta 2018. gada 13. novembra noteikumi Nr. 683 "Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta un Norvēģijas finanšu instrumenta 2014.–2021. gada perioda vadības noteikumi"
MK noteikumi Nr. 714	Ministru kabineta 2014. gada 28. novembra noteikumi Nr. 714 "Revīzijas iestādes funkciju nodrošināšanas kārtība Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.–2020.gada plānošanas periodā"
MK noteikumi Nr. 784	Ministru kabineta 2014. gada 16. decembra noteikumi Nr. 784 "Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu 2014.–2020. gada plānošanas periodā"
MPEK	Maksājumu pieteikums Eiropas Komisijai
NVA	Nodarbinātības valsts aģentūra
NVD	Nacionālais veselības dienests
NVO	Nevalstiskās organizācijas
PIL	Publisko iepirkumu likums
PSKUS	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca"
Regula Nr. 1303/2013	Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr.1303/2013, ar ko paredz kopīgus noteikumus par ERAF, ESF, KF, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par ERAF, ESF, KF un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr.1083/2006
RBP	Rīgas brīvostas pārvalde
RI	Eiropas Savienības fondu, Eiropas Ekonomiskās zonas/Norvēģijas finanšu instrumentu revīzijas iestāde

SAM	Specifiskais atbalsta mērķis
SAMP	Specifiskā atbalsta mērķa pasākums
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SM	Satiksmes ministrija
TM	Tieslietu ministrija
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
VI	ES fondu vadošā iestāde
Virssaistības	Papildu saistības veikt maksājumus no valsts budžeta attiecināmo izdevumu segšanai, kas pārsniedz ES fonda finansējuma un attiecināmā valsts budžeta līdzfinansējuma summu saskaņā ar Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014. – 2020.gada plānošanas perioda vadības likumu
VKS	Vadības kontroles sistēma
VM	Veselības ministrija
VSS	Valsts sekretāru sanāksme
ZM	Zemkopības ministrija

Citi skaidrojumi:

Ziņojumā izmantoti SAM un to pasākumu saīsinātie nosaukumi. Ar pilnajiem nosaukumiem var iepazīties ES fondu tīmekļa vietnē: sadaļa ES fondi 2014-2020 → Plānošana → Plānošanas dokumenti (tabulas 13. ieraksts): <http://www.esfondi.lv/planosanas-dokumenti>.

Detalizētāka informācija par finanšu progresu, kā arī maksājumu plānu izpildi katru mēnesi tiek apkopota un iesniegta MK ar operatīvo pārskatu par ES Kohēzijas politikas fondu investīciju ieviešanas statusu. Aktualitātes, kas ziņotas ikmēneša ziņojumos, netiek atkārtotas šajā ziņojumā. Detalizēta informācija par finanšu progresu un plānu izpildi, t.sk. FI, pieejama ES fondu tīmekļa vietnes sadaļā ES fondi 2014 - 2020 → Ieviešana:

- Ieviešanas progress: <http://www.esfondi.lv/finansu-un-raditaju-plani-to-izpilde>;
- Ieviešanas plāni un to izpilde → 2019. gads: <https://www.esfondi.lv/2019.gads>.

Informācija par rādītājiem un sasniegtajām vērtībām pieejama ES fondu tīmekļa vietnes sadaļā ES fondi 2014 - 2020 → Ieviešana → Ieviešanas plāni un to izpilde → Rādītāji: <https://www.esfondi.lv/raditaju-plani-un-sasniegtas-vertibas>.

Pamatojoties uz MK 2014. gada 16. septembra sēdes protokollēmuma Nr. 49, 57. § 4. punktu, finanšu ministrs divas reizes gadā (līdz 1.martam un 1.septembrim) iesniedz MK ziņojumus par ES fondu, EEZ /Norvēģijas un Latvijas un Šveices sadarbības programmas investīciju progresu. Pusgada ziņojums tiek apvienots ar ikmēneša operatīvo informāciju, ko FM iesniedz MK atbilstoši MK 2015. gada 10. marta sēdes protokollēmuma Nr. 14 27.§ 11. punktam. Ziņojumi, pārskati, dažādas publikācijas un prezentācijas pieejamas ES fondu tīmekļa vietnē:

- ziņojumi MK: sadaļa Materiāli un ziņojumi → ES fondu ziņojumi Ministru kabinetam un Saeimas komisijām: <https://www.esfondi.lv/zinojumi-Ministru-kabinetam;>
- ziņojumi EK: sadaļa Materiāli un ziņojumi → ES fondu ziņojumi 2014.-2020. → Gadskārtējie un stratēģiskie ziņojumi Eiropas Komisijai: <https://www.esfondi.lv/gadskartejie-ieviesanas-zinojumi;>
- informācija par ES fondu izvērtēšanas jautājumiem 2014. – 2020. gada plānošanas periodā: sadaļā Par ES fondiem → Izvērtēšana: <https://www.esfondi.lv/es-fondu-izvertesana-1.>

Aktuālā projektu iesniegumu atlasu informācija pieejama CFLA tīmekļa vietnes sadaļā ES fondi 2014 – 2020 → projektu iesniegumu atlases: <https://www.cfla.gov.lv/lv/es-fondi-2014-2020/izsludinas-atlases.>

VARAM analītiskais ziņojums "Par Eiropas Savienības fondu 2014. - 2020. gada plānošanas perioda ieguldījumiem un uzraudzības rādītājiem Latvijas administratīvajās teritorijās" periodā līdz 2019. gada 1.maijam ir pieejams: <https://raim.gov.lv/node/49.>

EK stratēģiskais kopsavilkuma ziņojums¹ par ES fondu programmu īstenošanu 2019. gadā, pamatojoties uz dalībvalstu iesniegtajiem gada īstenošanas un progresa ziņojumiem, ir pieejams:

[https://ec.Eiropa.eu/regional_policy/en/policy/how/stages-step-by-step/strategic-report/.](https://ec.Eiropa.eu/regional_policy/en/policy/how/stages-step-by-step/strategic-report/)

---

¹ Ziņojums sagatavots saskaņā ar Regulas Nr. 1303/2013 53. pantu un nodots apspriešanai Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai.

1. Kopsavilkums

Ziņojums ietver apkopojošu informāciju par Kohēzijas politikas ES fondu un EEZ/Norvēģijas investīciju aktualitātēm 2019. gada otrajā pusgadā, kā arī 2020. gada janvāra - februāra operatīvo informāciju.

ES fondu investīcijas pozitīvi ietekmējušas Latvijas tautsaimniecības attīstību arī 2019. gadā – saskaņā ar FM prognozēm, līdzīgi kā 2018. gadā, ES fondi palielināja reālā IKP pieauguma tempu par 1,2 procentpunktiem. Saskaņā ar 2019. gada beigās veikto pētījumu² ES finansējuma ieguldīšanu Latvijā kā sekmīgu vērtē lielākā daļa aptaujāto Latvijas iedzīvotāju (73 %).

Līdz 2020. gada februārim sasniegts būtisks progress ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas perioda ieviešanā: īstenošanā ir 1720 investīciju projekti par 85,7 % (3,8 mljrd. *euro*) no kopējām 4,4 mljrd. *euro* ES fondu investīcijām. Valsts budžeta ieņēmumos no EK saņemti jau 1,4 mljrd. *euro* par projektiem reāli veiktajiem izdevumiem. 2019. gadā ES fondu maksājumi projektu īstenošanai ir 618,5 milj. *euro*, 109 % no iepriekš prognozētā finansējuma. Labos rezultātus izskaidro gan pilnveidota prognozēšanas kvalitāte, gan finanšu disciplīnas pasākumi.

Viens no būtiskiem sasniegumiem 2019. gada rudenī ir no EK saņemtā atļauja Latvijai izmantot 6 % snieguma rezerves finansējumu no 4,4 miljardiem *euro* ES fondu investīcijām, balstoties uz izpildītiem 2018. gada vidusposma rādītājiem visās jomās. Latvijas iestādes un projektu īstenošanas vienības ir pierādījuši spēju mobilizēt resursus un efektīvi pārvaldīt investīciju riskus. Sākot ar 2020. gadu tas ļauj papildus novirzīt 261,6 miljonus *euro* ES fondu līdzekļus projektu īstenošanai – īpaši komercdarbības un energoefektivitātes, ilgtspējīga transporta un vides attīstības, kā arī pētniecības un izglītības jomā. Attiecīgi 2019. gada otrajā pusgadā valdība pieņēmusi virkni svarīgu lēmumu par ES fondu finansējuma pārdalēm, snieguma rezerves un atlikumu novirzīšanu ar mērķi maksimāli efektīvi izmantot ES finansējuma iespējas Latvijas interesēs, vienlaikus atslogojot valsts budžeta fiskālo telpu.

Gatavojoties ES fondu 2021. - 2027. gada plānošanas perioda uzsākšanai, FM turpina aktīvi aizstāvēt Latvijas intereses ES Padomes darba grupās par Kohēzijas politikas regulējumu un ES daudzgadu budžeta jautājumiem. FM ir uzsākusi fokusētas neformālās konsultācijas ar EK par nākošā plānošanas perioda ieviešanas sistēmu un kopējo ieguldījumu stratēģiju atsevišķos politikas mērķos, lai pēc jaunā Nacionālā attīstības plāna 2021.–2027. gadam apstiprināšanas

---

² “Latvijas Fakti” veikts pētījums “Iedzīvotāju informētība un izpratne par Eiropas Savienības fondiem 2019. gadā”. Aptauja pieejama: <https://www.esfondi.lv/sabiedribas-informetiba>

Latvija varētu operatīvi sagatavot priekšlikumu ES fondu investīcijām. 2020. gada 13. februārī FM organizēja tikšanos ar sociālajiem un sadarbības partneriem, lai sekmētu sociālo dialogu un sadarbību, kā arī pārrunātu aktualitātes efektīvai Kohēzijas politikas īstenošanai, t.sk. turpmākos procesus ES fondu 2021. - 2027. gada plānošanas perioda uzsākšanai, laika grafiku, kā arī partneru lomu un iesaisti Kohēzijas politikas plānošanas dokumentu sagatavošanā.

Ar mērķi novērst sociālekonomiskās atšķirības un stiprināt divpusējās attiecības EEZ/Norvēģijas investīciju (kopā 85,4 milj. *euro*) ieviešanā Latvijā 2019. gadā tika sasniegts nozīmīgs progress, ar donorvalstīm parakstot četras programmu līgumus (“Korekcijas dienesti”, “Klimata pārmaiņu mazināšana, pielāgošanās tām un vide”, “Pētniecība un izglītība” un “Starptautiskā policijas sadarbība un noziedzības apkarošana”). Divu programmu (“Vietējā attīstība, nabadzības mazināšana un kultūras sadarbība” un “Uzņēmējdarbības attīstība, inovācijas un mazie un vidējie uzņēmumi”) līgumu saskaņošanu paredzēts pabeigt 2020. gada pirmajā pusgadā. Korekcijas dienestu programma ir pirmā, kurā ieviests projekts "Mācību centra infrastruktūras un apmācībai paredzēta ieslodzījuma vietas paraugkorpusa izveide Olaines cietuma teritorijā". Programmu apsaimniekotāji lielāko daļu investīciju atlases plāno veikt 2020. gadā.

2. Konteksta informācija par makroekonomisko situāciju Latvijā³

Saskaņā ar CSP datiem, Latvijas IKP izaugsme 2019. gada pirmajos trīs ceturkšņos palēninājās līdz 2,5 %. Tas ir mazāks pieaugums nekā divos iepriekšējos gados, kad Latvijas ekonomika auga attiecīgi par 3,8 % 2017. gadā un 4,6 % 2018. gadā. Ekonomiskās izaugsmes palēnināšanos 2019. gadā noteica lēnāka būvniecības nozares izaugsme, stabilizējoties ES fondu investīciju plūsmai, un zemāki pasaules ekonomikas izaugsmes tempi. Ekonomikas attīstību palēnināja tranzītkravu plūsmas samazināšanās caur Latviju, finanšu pakalpojumu eksporta kritums un enerģētikas nozarei nelabvēlīgie laika apstākļi gada pirmajā pusē. Vienlaikus ES fondu investīciju devums IKP pieaugumā saglabājies stabils un saskaņā ar FM novērtējumu ES fondu investīcijas 2019. gadā, līdzīgi kā 2018. gadā, būs palielinājušas reālā IKP pieauguma tempu par 1,2 procentpunktiem. ES fondu investīciju stabilā pozitīvā ietekme pēdējos divos gados ir skaidrojama, galvenokārt, ar nodrošinātu līdzīgo valsts budžeta izdevumu apjomu ES fondu projektiem 2018. un 2019. gadā (attiecīgi 719 milj. *euro* un 712 milj. *euro*). ES fondu investīcijas pozitīvi ietekmējušas arī nodarbinātības dinamiku, palielinot nodarbināto skaita pieauguma tempu par 0,21 procentpunktiem 2018. gadā un par 0,18 procentpunktiem 2019. gadā. Vienlaikus jāatzīmē, ka ES fondu investīcijas palielināja arī patēriņa cenu līmeni, par 0,54 procentpunktiem 2018. gadā un par 0,57 procentpunktiem 2019. gadā.

Aplūkojot ekonomikas attīstību nozaru griezumā, 2019. gada pirmajos trīs ceturkšņos lielāko devumu kopējā IKP izaugsmē nodrošināja tirdzniecības, lauksaimniecības un mežsaimniecības, kā arī profesionālo pakalpojumu nozares, kas salīdzinājumā ar 2018. gada pirmajiem trim ceturkšņiem palielinājās par 4,8 %, 11,5 % un 6 %. Būvniecības nozares izaugsme 2019. gada pirmajos trīs ceturkšņos palēninājās līdz 3,8 %, salīdzinot ar 2018. gadā sasniegto 17,6 % pieaugumu. Savukārt enerģētikas, gāzes apgādes un ieguves rūpniecības nozarē bijis kritums par 4,6 %, transporta nozarē - par 2,4 % un finanšu pakalpojumu nozarē - par 6 %.

Vērtējot izlietojumu būtiskākais devums ekonomikas izaugsmē 2019. gada pirmajos trīs ceturkšņos bija privātajam patēriņam, kas salīdzinājumā ar 2018. gada attiecīgo periodu palielinājās par 3,5 %. Investīcijas, kas 2018. gadā bija augušas par 15,8 %, 2019. gada pirmajos trīs ceturkšņos palielinājās vairs tikai par 5,1 %. Sabiedriskais patēriņš 2019. gada pirmajos trīs ceturkšņos

³ Ziņojumā ir apskats par makroekonomiskās situācijas attīstību, ietverot 2019. gada pirmos trīs ceturkšņus un pēdējos pieejamos datus par 2019. gada ceturto ceturksni. ES fondu ietekmes analīze balstās uz 2010. gada salīdzināmajām cenām un veikta ar FM modeli, uz SIA "Projektu un kvalitātes vadība" pētījuma par izspiešanas efektu un publiskā kapitāla elastību Latvijā rezultātu pamata. Pētījums pieejams: <http://www.esfondi.lv/page.php?id=1104>. Tāpat minēti makroekonomiskās ietekmes riski.

palielinājās par 2,6 %, bet preču un pakalpojumu eksports pieauga par 2,2 %, nedaudz atpaliekot no importa pieauguma tempa, kas sasniedza 2,9 %.

Latvijas kopējais preču eksports faktiskajās cenās 2019. gada vienpadsmit mēnešos, salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, samazinājās par 0,1 %, kamēr 2018. gadā preču eksporta pieaugums bija gandrīz 10 %. Preču eksporta dinamiku 2019. gadā nelabvēlīgi ietekmēja lēnāka ekonomikas izaugsme galvenajos Latvijas preču noieta tirgos, koka izstrādājumu un naftas produktu cenu kritums, kā arī mehānismu un ierīču reeksporta samazinājums. Lielāko devumu preču eksporta izaugsmē vienpadsmit mēnešos nodrošināja lauksaimniecības un pārtikas preču eksports, kas palielinājās par 13,4 %. Nozīmīgs eksporta kāpums bija fiksēts arī ķīmiskās rūpniecības ražojumiem un tekstilizstrādājumiem, to eksporta vērtībai palielinoties par 10,3 % un 12,7 %. Savukārt mehānismu un ierīču eksports kritās par 12 %, minerālproduktu eksports samazinājās par 12,5 % un koka un koka izstrādājumu eksports – par 2,7 %. Pakalpojumu eksports faktiskajās cenās 2019. gada pirmajos trīs ceturkšņos bija par 6,5 % lielāks nekā pirms gada. Tajā skaitā transporta pakalpojumu eksports palielinājās par 4,6 %, datorpakalpojumu eksports – par 12,3 %, telesakaru pakalpojumu eksports – par 9,8 % un būvniecības pakalpojumu eksports - par 20,7 %, bet kritums bija finanšu pakalpojumu eksportā – par 44,3 %.

Saglabājoties stabilai ekonomikas izaugsmei, bezdarba līmenis pēc darbaspēka apsekojuma datiem 2019. gada pirmajos trīs ceturkšņos samazinājās līdz 6,4 % un bija par 1,2 procentpunktiem zemāks nekā attiecīgajā laika posmā pirms gada. Tautsaimniecībā nodarbināto iedzīvotāju skaits 2019. gada pirmajos trīs ceturkšņos saglabājās iepriekšējā gada attiecīgā perioda līmenī un bija 909 tūkst., kamēr 2018. gadā nodarbināto skaits bija audzis par 1,6 %. Statistika par aizņemtajām darba vietām rāda, ka 2019. gada trešā ceturkšņa beigās, salīdzinot ar attiecīgo ceturksni pirms gada, darba vietu skaits visvairāk palielinājies administratīvo pakalpojumu nozarē - par 4,4 %, veselībā un sociālajā aprūpē - par 3,7 % un lauksaimniecībā un mežsaimniecībā - par 3,3 %. Savukārt būtiskākais darba vietu skaita samazinājums bija valsts pārvaldes un energoapgādes nozarēs - attiecīgi par 3,6 % un 1,1 %.

2019. gadā saglabājās straujš vidējās bruto darba samaksas pieaugums. Gada pirmajos trīs ceturkšņos mēneša vidējā darba alga salīdzinājumā ar 2018. gada attiecīgo periodu palielinājusies par 8 % (līdz 1070 *euro*). Straujāks darba samaksas pieaugums bija privātajā sektorā – par 8,6 %, kamēr sabiedriskajā sektorā mēneša vidējā darba samaksa palielinājās par 7,1 %. Tomēr augstāks vidējās algas līmenis joprojām ir sabiedriskajā sektorā, kur vidējā alga bija

1085 *euro*, kamēr privātajā sektorā tā veidoja 1065 *euro*. Starpība starp sabiedriskā un privātā sektora algu līmeni turpina samazināties.

Inflācijas līmenis Latvijā 2019. gadā nedaudz paaugstinājās no 2,5 % 2018. gadā līdz 2,8 % 2019. gadā. Kopējo cenu pieaugumu visvairāk ietekmēja pārtikas un ar mājokli saistīto preču un pakalpojumu cenu kāpums. Preču cenas kopumā 2019. gadā palielinājās par 2,7 %, bet pakalpojumu cenas pieauga par 3 %.⁴

3. 2007. – 2013. gada plānošanas perioda pēcuzraudzība

2019. gada oktobrī EK ir informējusi Latvijas iestādes, ka paļaujas uz sniegto informāciju par RBP īstenotā Kohēzijas fonda projekta “Infrastruktūras attīstība Krievu salā ostas aktivitāšu pārcelšanai no pilsētas centra” pilnīgu pabeigšanu un mērķu sasniegšanu. Vienlaikus EK aicina projekta īstenotāju un kompetentās iestādes turpināt rūpīgu ietekmes uz vidi uzraudzību. Saskaņā ar SM 2020. gada janvārī sniegto informāciju par projekta pēcuzraudzības pasākumiem⁵ ogļu pārkraušanas process un tā rezultātā radītais ogļu piesārņojums tiek nepārtraukti uzraudzīts no kompetento valsts iestāžu, stividoru un RBP puses. Atbilstoši RBP sniegtajai informācijai ir ieviesti tehnoloģiskie risinājumi, lai vēl vairāk samazinātu ogļu pārkraušanas rezultātā radītos piesārņojuma riskus. SIA “Rīgas Ogļu Terminālis” papildus esošajām mitrināšanas iekārtām ir uzstādījusi specializētas mitrināšanas iekārtas, kuras tiek pielietotas vagonu izkraušanas procesā. Savukārt SIA “STREK” ir pabeigusi slēgtās vagonu izkraušanas stacijas ieregulēšanu un testēšanu darba režīmā, kā arī slēgto lentes konveijeru un slēgto pārbēršanas mezglu ieregulēšanu. Līdz ar to ir uzsākta vagonu izkraušana slēgtajā vagonu izkraušanas stacijā, tālāk ogles novirzot pa slēgto lentes konveijeru uz pārbēršanas mezglēm un kuģu vai ogļu glabāšanas vietām. Ievērojot plānotās darbības, ogļu pārkraušanas rezultātā radītie piesārņojuma riski ir būtiski samazināti. Atbilstoši projekta finansēšanas līgumam RBP ir pienākums iesniegt SM kā AI ikgadējo pēc-projekta pārskatu (jāiesniedz līdz 2020. gada 1. jūnijam), kurā detalizēti tiks atspoguļoti arī aktuālie vides monitoringa rezultāti.

IKT projektos: 2019. gadā veiktajās e-veselības projektu pārbaudēs pēc to ieviešanas CFLA konstatēja vairākas nepilnības un līdz 2020. gada aprīlim noteica NVD novērst atkāpes. CFLA veiks atkārtotas e-veselības pēc-projektu pārbaudes NVD, lai gūtu pārliecību par trūkumu faktisko novēršanu. Tāpat

⁴ Plašākā informācija par cenu patēriņa līmeni:

<https://www.fm.gov.lv/lv/aktualitates/jaunumi/makroekonomika/61530-fm-gada-videja-inflacija-pern-bija-28>

⁵ Atbilstoši SM un RBP līgumam par projekta ieviešanu projekta pēcuzraudzības periods saskaņā ar KF nosacījumiem ir piecus gadus no projekta pabeigšanas 2019. gada 11. martā līdz 2024. gada 11. martam.

VARAM kā AI investīciju rezultātu sasniegšanas ikgadējās uzraudzības ietvaros konstatēja, ka vairākos IKT projektos nav sasniegti otrajā gadā pēc projekta īstenošanas plānotie e-pakalpojumu lietošanas apjomi. Tas attiecas uz IZM projektu "Valsts izglītības informācijas sistēmas (VIIS) attīstība", SM projektu "Starptautiskās kravu loģistikas un ostu informācijas sistēma", LM projektu "Vienotās Labklājības informācijas sistēmas (LabIS), nozares centralizēto funkciju informācijas sistēmu un centralizētas IKT infrastruktūras attīstība" un Uzņēmuma reģistra projektu "Uzņēmumu reģistra informācijas sistēmas izveide". Lai nodrošinātu projektu efektīvu funkcionēšanu, VARAM uzskata par nepieciešamu situācijas risināšanai uzdot IZM, SM, LM un Uzņēmuma reģistram līdz 2020. gada 1. jūnijam izstrādāt un saskaņot ar CFLA rīcības plānu rādītāju sasniegšanai.

4. 2014. - 2020. gada plānošanas perioda ES fondu investīciju aktualitātes

MK 2019. gada 11. oktobra sēdē tika pieņemti nozīmīgi lēmumi⁶ par ES fondu finansējuma pārdalēm, snieguma rezerves un atlikumu novirzīšanu ar mērķi maksimāli efektīvi izmantot ES finansējuma iespējas Latvijas interesēs, vienlaikus atslogojot valsts budžeta fiskālo telpu. Finansējuma pārdales paredzētas nacionāli stratēģiski nozīmīgiem projektiem (Stradiņu slimnīcas infrastruktūras A korpusa būvniecības projektam, elektrovilcienu iegādei un deinstitucionalizācijas infrastruktūras projektiem). 2020. gada 21. janvārī MK sēdē tika apstiprināti DP grozījumi Nr. 5 un 2020. gada 28. janvārī iesniegti EK gala lēmuma pieņemšanai.

Saskaņā ar minētās MK 2019. gada 11. oktobra sēdes protokollēmuma 2. punktu atsevišķos prioritārajos virzienos⁷ neatbilstoši veikto izdevumu un lauzto vienošanās/līgumu rezultātā atbrīvoto finansējumu, sākot ar 2019. gada 12. oktobri, atstāj neizmantotu, nepārdala citiem projektiem vai citām projekta darbībām. FM regulāri aktualizē virsraistību kompensēšanas progresu⁸. 2020. gada 14. februārī FM atjaunoja EK pieprasāmo maksājumu rezerves

⁶ MK 2019. gada 11. oktobra sēdes protokola Nr.47 3.§.

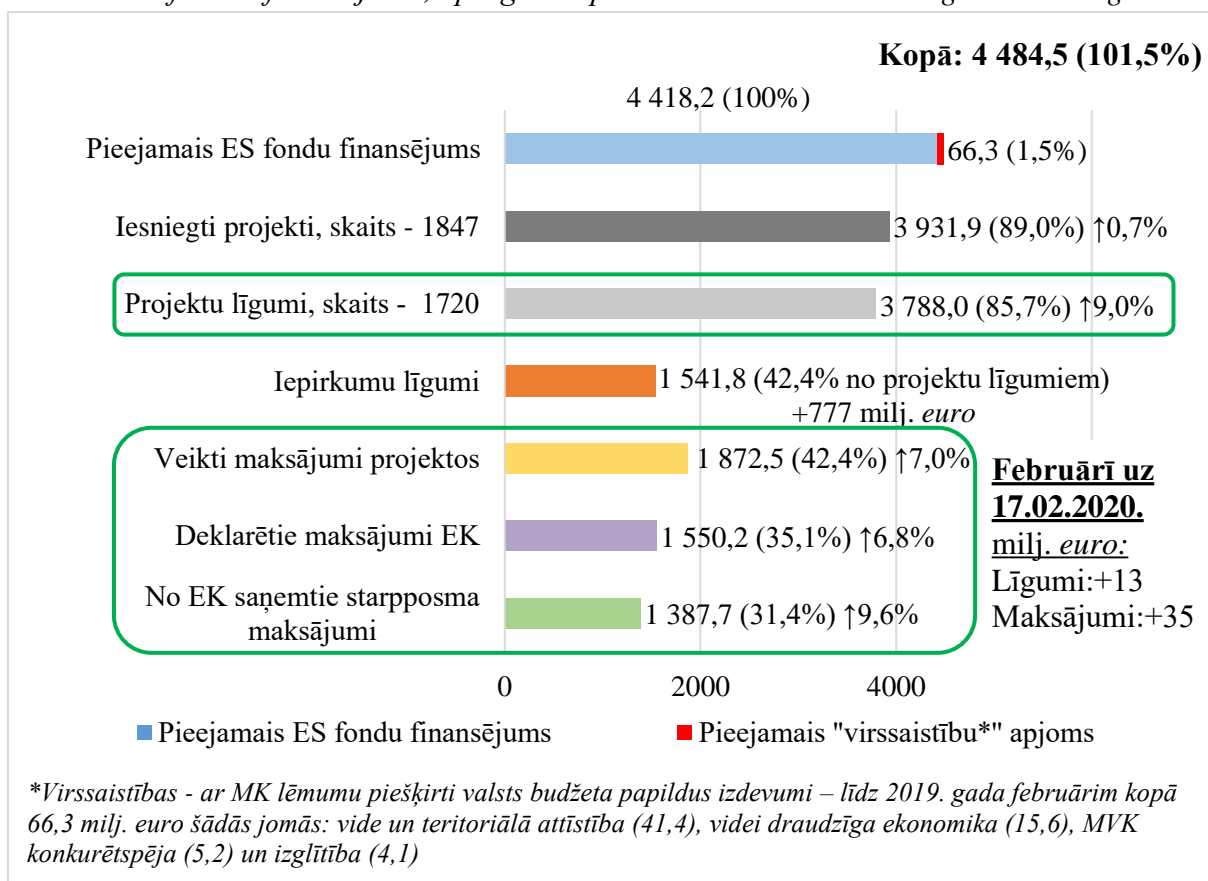
⁷ DP prioritārajos virzienos: 2.1. ERAF 3.prioritārajā virzienā "Mazo un vidējo komersantu konkurētspēja"; 2.2. ERAF 5.prioritārajā virzienā "Vides aizsardzība un resursu izmantošanas efektivitāte"; 2.3. ERAF 8.prioritārajā virzienā "Izglītība, prasmes un mūžizglītība"; 2.4. ERAF 9.prioritārajā virzienā "Sociālā iekļaušana un nabadzības apkarošana"; 2.5. ESF 9.prioritārajā virzienā "Sociālā iekļaušana un nabadzības apkarošana" ietvaros; 2.6. KF 6.prioritārajā virzienā "Ilgspējīga transporta sistēma".

⁸ MK 2019. gada 11. oktobra sēdes protokollēmuma Nr.47 3.§ 4. punkts "FM, iesniedzot noteiktā kārtībā MK (līdz 1.martam un līdz 1.septembrim) pusgada informatīvo ziņojumu par Kohēzijas politikas ES fondu investīciju aktualitātēm, iekļaut minētajā informatīvajā ziņojumā kopsavilkumu par šī protokollēmuma 2.punktā minētā uzdevuma izpildes statusu attiecībā uz virsraistību kompensēšanu no ES fondu atbrīvotā finansējuma un nepieciešamības gadījumā sniegt priekšlikumus izmaiņām atbrīvotā finansējuma izmantošanas kārtībā."

aprēķinu⁹. Ja ņem vērā DP grozījumu Nr. 5 projektā ierosinātās piešķiruma pārdales, prognozētā deklarējamo izdevumu rezerve perioda beigās samazinās atsevišķos prioritārajos virzienos. Vienlaikus tikai 47 tūkst. *euro* (0,07 %) ir izmantojami virssaistību (66,3 milj. *euro*) kompensēšanai¹⁰. Tā kā EK nav vēl pieņēmusi lēmumu par DP grozījumiem Nr. 5 un nav pietiekoši neitralizēta virssaistību negatīvā fiskālā ietekme, šobrīd nav pamata pārskatīt MK 2019. gada 11. oktobra protokollēmuma 2. punktu.

Investīciju progress ir stabils. Kumulatīvi līdz 2020. gada 1. februārim īstenošanā ir 1720 investīciju projekti par 85,7 % (3,8 mljrd. *euro*) no kopējā ES finansējuma 4,4 mljrd. *euro*, t.sk. **1,9 mljrd. *euro* (42,4 %) izmaksāts projektu investīciju atbalstam.** Skatīt ilustrāciju Nr. 1, Nr. 2 un detālāk - pielikumā Nr. 1.

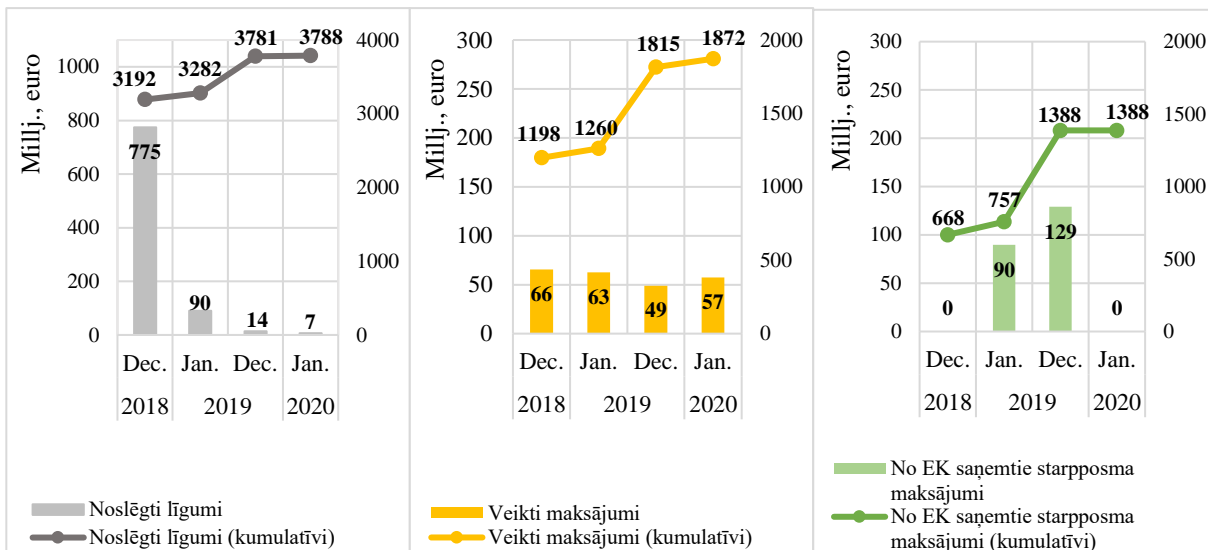
Ilustrācija Nr. 1 "ES fondu projektu ieviešanas statuss līdz 2020. gada 1. februārim, milj. euro, % no ES fondu finansējuma; progress pret datiem līdz 2019. gada 1. augustam"

⁹ Detāla EK pieprasāmo maksājumu rezerves informācija pieejama ES fondu tīmekļa vietnē sadaļā ES fondi 2014 - 2020 → Ieviešana → Ieviešanas plāni un to izpilde → 2020.gads → 1. Maksājumu finansējuma saņēmējiem un deklarējamo izdevumu plāni, izpilde un prognozes: <https://www.esfondi.lv/2020.gads>

¹⁰ 2020. gada janvārī kopējais izsludināto atlašu neizlietotais finansējums, t.sk. neatbilstoši veikto izdevumu, lauzto līgumu atbrīvotais un potenciāli brīvais finansējums ir 418,1 milj. *euro*.

Ilustrācija Nr. 2 "Tendences līdz 2020. gada 1. februārim, ES fondu finansējums, milj. euro"

2020. gada 13. februārī Latvija iesniedza EK kārtējos pārskatus par izdevumu atbilstību, t.i. sertifikācijas iestādes sagatavoto ikgadējo kontu slēgumu, VI sagatavoto pārvaldības deklarāciju un galīgo revīzijas ziņojumu un veikto kontroļu gada kopsavilkumu, kā arī RI gada kontroles ziņojumu¹¹ un RI atzinumu - gūta pārliecība, ka kontu slēgumos un pārvaldības deklarācijā sniegtā informācija ir pilnīga, pareiza un patiesa. Ar šiem pārskatiem Latvija apliecina piektajā grāmatvedības gadā (no 2018. gada 1. jūlija līdz 2019. gada 30. jūnijam) DP ietvaros veikto investīciju izdevumu (kopā 847,3 milj. euro, no tā ES fondi 721,3 milj. euro) atbilstību finanšu pārvaldības prasībām. Piektā grāmatvedības gada laikā EK jau ir atmaksājusi Latvijas budžeta ieņēmumos 643,4 milj. euro.

Dinamiskais ES fondu investīciju finanšu progress sekmē gan cilvēkkapitāla, gan infrastruktūras attīstību, kopumā nostiprinot un paplašinot tautsaimniecības izaugsmes iespējas. Skatīt ieguvumu piemērus ilustrācijā Nr. 3.

¹¹ RI gada kontroles ziņojums un atzinums pieejams: <https://www.esfondi.lv/gada-kontroles-zinojumi-2014--2020>

Ilustrācija Nr. 3 "Sasniegumu piemēri ES fondu projektos līdz 2020. gada 1. janvārim"

Līdz 2020. gada 17. februārim pabeigti jau 414 projekti par kopējo ES fondu finansējumu 560,6 milj. *euro*. Pabeigto projektu piemēri:

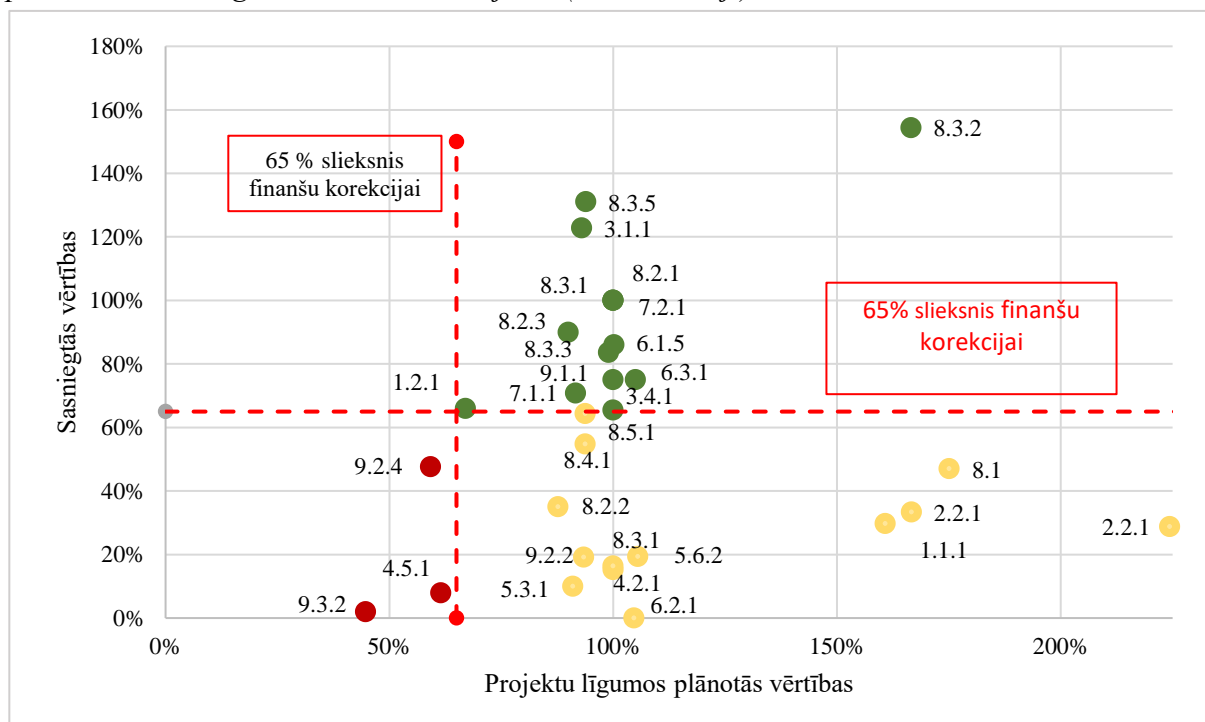
- Nodarbināto apmācībās pētniecības, tehnoloģiju attīstības un inovāciju jomā divos projektos atbalstīti 170 komersanti un apmācīti 3 194 dalībnieki;
- energoefektivitātes veicināšanas jomā lielākā daļa pabeigto projektu ir pašvaldību un valsts ēkās. Piemēram, 2019. gada otrajā pusgadā ir pabeigti: (1) SIA "Salaspils Siltums" projekta "Siltumavota Miera ielā 31A, Salaspilī, pāreja uz atjaunojamo energoresursu izmantošanu" ietvaros Salaspilī izveidota Latvijā pirmā un Austrumeiropā lielākā saules enerģijas centralizētās siltumapgādes sistēma - sešu hektāru platībā uzstādīti 1 720 saules kolektori ar kopējo aktīvo laukumu 21 595 m², kas dos labumu gan iedzīvotājiem, gan videi, samazinot CO₂ emisijas. (2) Daugavpils pašvaldības kapitālsabiedrības SIA "Daugavpils bērnu veselības centrs" projekta "Energoefektivitātes paaugstināšana Daugavpils pilsētas bērnu veselības centra ēkā 18. novembra ielā 19, Daugavpilī" ietvaros samazināts primārās enerģijas patēriņš, sekmējot ilgtermiņā energoefektivitātes paaugstināšanu un pašvaldības izdevumu samazināšanos par siltumapgādi. Daugavpils bērnu veselības centrs ir vienīgā specializētā bērnu ambulatorā veselības aprūpes iestāde Latgales reģionā;

- Sāk noslēgties projektu īstenošana arī vides aizsardzības un ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas pakalpojumu kvalitātes attīstības jomā. Līdz 2019. gada beigām pabeigti pirmie divi projekti Olainē un Rojā, papildu 188 iedzīvotājiem nodrošinot uzlabotu notekūdeņu attīrīšanas sistēmu, kā arī 4 256 iedzīvotājiem nodrošināti pieslēgumi centralizētajiem kanalizācijas tīkliem;
- 2019. gada otrajā pusgadā noslēgusies vairāku valsts galveno un reģionālo autoceļu kvalitātes uzlabošana. Rēzeknē pārbūvēts 1,17 km kravu transporta maršruta ceļa posms, sasaistot pilsētas infrastruktūru ar TEN-T tīklu. Kravu transporta plūsmas novirzīšana no atslogojamām ielām veicinās ekoloģiskās vides un dzīves kvalitātes uzlabošanu pilsētas iedzīvotājiem, samazinot piesārņojuma apjomu un trokšņu līmeni dzīvojamās teritorijās;
- Noslēgusies vairāku projektu īstenošana veselības infrastruktūras uzlabošanā, t.sk. Jelgavas pilsētas slimnīcā, pārbūvējot C korpusu un Nacionālajā rehabilitācijas centrā „Vaivari”, atjaunojot vairāku nodaļu telpas. Pabeigti 16 projekti ģimenes ārstu praksu attīstībā.

DP snieguma ietvara rādītāju¹² progress ir labs. Skatīt ilustrāciju Nr. 4.

Ilustrācija Nr. 4 “Līdz 2020. gada 1. janvārim snieguma ietvara iznākuma rādītāju līgumos plānoto un sasniegto vērtību salīdzinājums (SAM rādītāji)”

¹² Īpaši uzraugāmi, jo EK var piemērot finanšu korekciju, ja perioda beigās rādītājs tiks sasniegts mazāk kā par 65 %.

Gandrīz puse jeb 14 no 30 iznākuma rādītājiem līdz 2019. gada beigām sasniedza jau 65 % no 2023. gada mērķa vērtības. Vēl 13 rādītāji var pārsniegt 65 %, ja veiksmīgi tiks pabeigti īstenošanā esošie projekti. Trīs rādītāju (zems progress) mērķa vērtību sasniegšanu AI plāno nodrošināt ar jauniem projektiem vai mainītiem indikatoriem plānošanas dokumentos:

- iedzīvotāju skaits, kuri piedalās ESF slimības profilakses pasākumos¹³ - ar DP grozījumiem Nr.5 precīzēs indikatoru un mērķa vērtību;
- uzlaboto tramvaju līniju kopējais garums¹⁴ - ar pārtrauktā Skanstes tramvaja projekta vietā mērķa sasniegšanu plānots nodrošināt ar projektiem Liepājā un Daugavpilī (tramvaja sliežu rekonstrukcija un jaunu izbūve) pēc MK noteikumu Nr. 281 grozīšanas un projektu atlases izsludināšanas;
- ārstniecības iestāžu skaits ar uzlaboto pakalpojumu sniegšanu¹⁵ - rādītāju plānots sasniegt, galvenokārt, ar ģimenes ārstu prakšu attīstības projektiem, kurus uzsāks 2020. gada pirmajā pusgadā.

2019. gadā ir pabeigti seši ES fondu investīciju efektivitātes izvērtējumi¹⁶:

- 1) ieguldījumu kultūrvides attīstībā ieviešanas efektivitāte;
- 2) vidusposma izvērtējums par horizontālā principa “Vienlīdzīgas iespējas” īstenošanas ietekmi uz dzimumu līdztiesības veicināšanu, personu ar invaliditāti tiesību ievērošanu un iekļaušanu, diskriminācijas novēršanu 2014. - 2020. gada ES fondu plānošanas periodā;
- 3) noslēguma izvērtējums “ESF atbalsta un īpašā piešķiruma Jauniešu nodarbinātības iniciatīvas, tostarp garantijas jauniešiem shēmas īstenošanai, investīciju lietderība, efektivitāte un ietekme”;
- 4) biotopu un sugu aizsardzības labvēlīga statusa atjaunošanas pasākumu sociāli ekonomiskais novērtējums;
- 5) 3.2.2.3.aktivitāte “Elektronisko sakaru pakalpojumu vienlīdzīgas pieejamības nodrošināšana visā valsts teritorijā (platjoslas tīkla attīstība)”;
- 6) ES fondu 2007. – 2013. gada plānošanas perioda ieguldījumu pilsētvidē lietderība un ietekme.

¹³ Rādītājs i.9.2.4.a “Iedzīvotāju skaits, kas iekļaujas mērķa grupās un, kas piedalījušies ESF slimību profilakses pasākumos”

¹⁴ Rādītājs i.4.5.1.ak (CO15) “Jaunuzbūvēto vai uzlaboto tramvaja un metro līniju kopējais garums”

¹⁵ Rādītājs i.9.3.2.a “Atbalstīto ārstniecības iestāžu skaits, kurās veikti ieguldījumi veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanas uzlabošanai”

¹⁶ Plašāka informācija par izvērtējumiem pieejama: <https://www.esfondi.lv/izvertejumi-1>

2019. gada otrajā pusē uzsākti trīs izvērtējumi:

- 1) ESF investīciju efektivitāte un ietekme valsts pārvaldes attīstībā un nodarbināto profesionālajā pilnveidē;
- 2) tirgus nepilnību sākotnējais (ex-ante) novērtējums ES fondu 2021. - 2027. gada plānošanas perioda atbalstam FI veidā;
- 3) nodarbināto pieaugušo ar zemu kvalifikāciju efektīvākas iesaistes mācībās izvērtējums.

Uzsākta iepirkuma procedūra izvērtējumam par sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu saturu, pieejamību un ietekmi uz sociālo atstumtību pirmspensijas un pensijas vecuma personām, un personām ar garīga rakstura traucējumiem, lai nodrošinātu 2021. - 2027. gada ES fondu plānošanas perioda ieguldījumu priekšnosacījuma izpildi.

Projektu īstenošanas risku pārvaldība

Analizējot saņemtos projektu iesniegumus 2019. gada otrajā pusē CFLA secina, ka joprojām riski un neskaidrības projektu iesniedzējiem ir par valsts atbalsta kumulācijas (apvienošanas) normu pareizu piemērošanu un dubultā finansējuma nepieļaušanu. Piemēram, projektu iesniegumos netiek sniegta pilnīga informācija par citiem, saistītajiem projektiem un sniegto atbalstu, kā rezultātā varētu iestāties “pārkompensācijas risks” par vienām un tām pašām izmaksām vai atbalsta ierobežojumu pārsniegums. Tāpat CFLA konstatē gadījumus, kad projektu iesniedzējiem joprojām nav pietiekama izpratne par pamatnosacījumiem, uz kādiem tiek izsniegts komercdarbības atbalsts, t.i., grūtībās nonākuša uzņēmuma pazīmes, viena vienota uzņēmuma¹⁷ noteikšana. CFLA atbilstoši “konsultē vispirms” principam sadarbībā ar AI, citām kompetentām iestādēm un ekspertiem pēc iespējas proaktīvi informē un metodiski palīdz izprast svarīgos ES fondu ieviešanas nosacījumus klientiem gan plašākās auditorijās, gan individuāli īpaši par konstatētajiem riska jautājumiem, t.sk. par komercdarbības atbalsta jautājumiem (kursi, semināri, konsultācijas, rokasgrāmatas, publikācijas).

CFLA pieņemto lēmumu par projektu iesniegumiem apstrīdēšanas procesa ietvaros nav konstatēti būtiski pārkāpumi CFLA darbībā. Skatīt tabulu Nr.1.

---

¹⁷ Termins “uzņēmums” lietots atbilstoši komercdarbības atbalsta kontroles likumā un citos ar komercdarbības atbalstu saistītos ES un Latvijas dokumentos lietotiem terminiem.
https://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/komercdarbibas_atbalsta_kontrolle/

Tabula Nr.1 "Saņemtie apstrīdēšanas iesniegumi par projektu iesniegumu atlases rezultātiem, dati no 2019. gada 1. jūlija līdz 2020. gada 1. februārim"

Pasākums	AI	Iesniegti	Noraidīti	Apstrīdēti	Rezultāts			Izskatīšanā
					Atstāts spēkā CFLA lēmums	Atgriezts atkārtotai izskatīšanai	Izbeigta lieta/ atteikts izskatīt	
3.1.1.5 "Atbalsts ieguldījumiem ražošanas telpu un infrastruktūras izveidei vai rekonstrukcija", otrā kārtā	EM	52	27	12	8	3	1	0
1.1.1.1 "Praktiskie pētījumi", trešā kārtā	IZM	149	125	2	-	-	-	2
Kopā:				14	8	3	1	2

Operatīvā risku pārvaldībā konstatējams **augsts risks** divus "lielos" projektus¹⁸ nepabeigt līdz plānošanas perioda attiecināmo izdevumu termiņam (2023. gada 31. decembris):

- LDZ projektu "Latvijas dzelzceļa tīkla elektrifikācija"¹⁹ ietekmē negatīvie faktori²⁰: (1) LDZ iepirkumu process ir ievērojami ilgāks nekā LDZ plānoja.²¹ Iepirkuma līguma noslēgšana atkarīga arī no finanšu pieejamības. LDZ šobrīd plāno, ka līdz 2020. gada februāra beigām būs parakstīts līgums ar EIB par aizdevumu LDZ projekta pašu līdzfinansējuma nodrošināšanai. Šobrīd vēl nezināmais faktors ir iepirkuma piedāvājumu cena. LDZ vērtējumā kritiskā robeža iepirkuma līguma parakstīšanai ir 2020. gada beigas; (2) Palielināts risks saistībā ar Rail Baltica projekta īstenošanu Rīgas Centrālajā stacijā, kas ietekmēs projekta pabeigšanas termiņu; (3) Dzelzceļu pārvadāto kravu apjoma samazināšanās var ietekmēt LDZ finanšu situāciju. Ņemot vērā pašreizējās un prognozējamās starptautisko kravu pārvadājumu tendences un to ietekmi uz LDZ saimnieciskās darbības efektivitāti, SM ir uzdevusi LDZ sagatavot analīzi un informāciju par līdzšinējo projekta

¹⁸ "Lielais projekts" - projekta attiecināmās izmaksas lielākas par 50 milj. *euro* un gala lēmumu pieņem EK.

¹⁹ Projekta attiecināmās izmaksas 439,7 milj. *euro*, t.sk. KF 318,6 milj. *euro* un snieguma rezerve 28,1 milj. *euro*.

²⁰ LDZ ikmēneša projekta progresu un risku pārskats; LDZ informācija SM organizētās starpinstitutionālās darba grupas sanāksmē 2020. gada 10. janvārī.

²¹ 2019. gada 5. decembrī pozitīvs IUB atzinums par būvniecības iepirkuma pirmās kārtas (kandidātu atlase) rezultātiem. 2020. gada 10. februārī LDZ valde pieņēma lēmumu par pirmās kārtas rezultātiem un otro kārtu (piedāvājumu iesniegšana) plāno uzsākt 2020. gada februārī.

progresu un turpmāko īstenošanu. SM plāno līdz 2020. gada 1. maijam informēt valdību par situāciju un turpmāko rīcību.

- Stradiņu slimnīcas A korpusa būvniecības otrās kārtas²² “lielā” projekta darbu iepirkuma procedūra notiek ilgāk nekā sākotnēji plānots – 2020. gada sākumā PSKUS paredz iepirkuma rezultātu provizoriski 2020. gada jūnijā. Pirms būvdarbu līguma slēgšanas un, ņemot vērā EK viedokli par DP grozījumiem Nr. 5, nepieciešamības gadījumā VM jāinformē MK. Uzsākta sadarbība ar JASPERS ekspertiem²³, lai sniegtu atbalstu PSKUS projekta grozījumu sagatavošanai.

Saskaņā ar VARAM sniegto informāciju atsevišķu projektu risku mazināšanas pasākumi nepieciešami arī IKT²⁴ investīciju jomā. Trīs pirmās kārtas projekti jau ir noslēgušies. Visi otrās kārtas projektu īstenotāji ir saskaņojuši projektu aprakstus ar VARAM, izņemot ZM²⁵. VARAM un CFLA regulāri vērtē projektu riskus, kā arī komunicē ar projektu īstenotājiem, aicinot veikt nepieciešamās darbības projektu sekmīgai īstenošanai un rezultātu sasniegšanai to plānotajā termiņā.

Kritiski augsts ieviešanas risks ir NVD²⁶ projektiem – nav progresa, bet saskaņā ar projektu ieviešanas līgumiem tie jāpabeidz līdz 2021. gada oktobra beigām. Tādēļ FM rosina MK uzdot VM līdz 2020. gada 31. martam iesniegt MK informatīvo ziņojumu par projektu progresu, riskiem un rīcības plānu situācijas risināšanai, t.sk. par finanšu disciplīnas nosacījumu ievērošanu atbilstoši MK noteikumiem Nr.784.

Tāpat paaugstināts risks ir VM²⁷, LM²⁸, EM²⁹ un Valsts kancelejas³⁰ projektiem – īstenotājiem ir nekavējoši jānodrošina efektīvs risku pārvaldības

²² Projekta kopējās attiecināmās izmaksas 91,1 milj. *euro*, t.sk. ERAF 64,3 milj. *euro*. PSKUS informācija ikmēneša pārskatā 2020. gada janvārī.

²³ EK un EIB eksperti – JASPERS konsultanti un JASPERS neatkarīgie eksperti (IQR).

²⁴ SAM 2.2.1. “Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību”.

²⁵ ZM projekts “Zemkopības ministrijas un tās pakļautībā esošo iestāžu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju attīstība (otrā kārtā)”, kopējās izmaksas – 3 milj. *euro*, t.sk. ERAF 2,6 milj. *euro*. VARAM komunicē ar ZM par termiņiem.

²⁶ VM informējusi CFLA, VARAM, FM, ka gatavo informatīvo ziņojumu iesniegšanai MK par divu NVD IKT projektu turpmāku īstenošanu: (1) Nr. 2.2.1.1/17/I/030 “Vienotās veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmas tālāka pilnveidošana, sasaistot to ar personas identifikāciju” – 5 milj. *euro*, t.sk. ERAF 4,3 milj. *euro*; (2) Nr. 2.2.1.1/18/I/001 “Veselības nozares informācijas sistēmu (reģistri) modernizācija, attīstība un integrācija ar e-veselības informācijas sistēmu” – 5 milj. *euro*, t.sk. ERAF 4,3 milj. *euro*.

²⁷ Projekts Nr. 2.2.1.1/17/I/028 “Veselības ministrijas un padotības iestāžu IKT centralizācijas atbalsts”, kopējās izmaksas ir 3,5 milj. *euro*, t.sk. ERAF 3 milj. *euro*.

²⁸ Projekti (1) Nr. 2.2.1.1/16/I/003 “Deinstitucionalizācijas procesu atbalsta sistēma (pirmā kārtā)” – 1,7 milj. *euro*, t.sk. ERAF 1,4 milj. *euro*. (2) 2.2.1.1/17/I/007 “Labklājības nozares informācijas un komunikācijas tehnoloģiju centralizācija” – 2 milj. *euro*, t.sk. ERAF 1,7 milj. *euro*.

²⁹ Projekts Nr. 2.2.1.1/17/I/031 “Vienotās darba vides izveide visā Ekonomikas ministrijas resorā” – 2,5 milj. *euro*, t.sk. ERAF 2,1 milj. *euro*.

³⁰ Projekts 2.2.1.1/17/I/018 “Personāla vadības platformas projekts” – 2 milj. *euro*, t.sk. ERAF 1,7 milj. *euro*.

plāns ar detalizētu informāciju par darbībām laika grafika ietvarā un stingra uzraudzība, kā arī atbildīgajām nozares ministrijām jānodrošina plāna virsuzraudzība/kontrole. CFLA un VARAM vērtēs rosinātās izmaiņas projektu īstenošanā, ja attiecināms.

VARAM vērtējumā IKT projektu riskus ietekmē, galvenokārt, vienlaicīgi uzsāktu un funkcionāli savstarpēji saistītu projektu savstarpējās atkarības, kas prasa īpaši koordinētu un profesionālu projektu vadību, kā arī iepirkumu aizkavēšanās. VARAM identificē šādus specifiskus negatīvas ietekmes risku faktorus:

- nozares IKT politikas un plānu neesamība;
- pasūtītāju nepietiekama kompetence un kapacitāte;
- nepietiekama biznesa procesa analīze un projekta tvēruma kontrole;
- IKT infrastruktūras pakalpojumu nepieejamība vai izmantošanas ierobežojumi;
- lietojumprogrammatūras mantisko autortiesību ierobežojumu jautājumi.

Lai ierobežotu risku faktoru negatīvās ietekmes un veicinātu projektu veiksmīgu īstenošanu, VARAM:

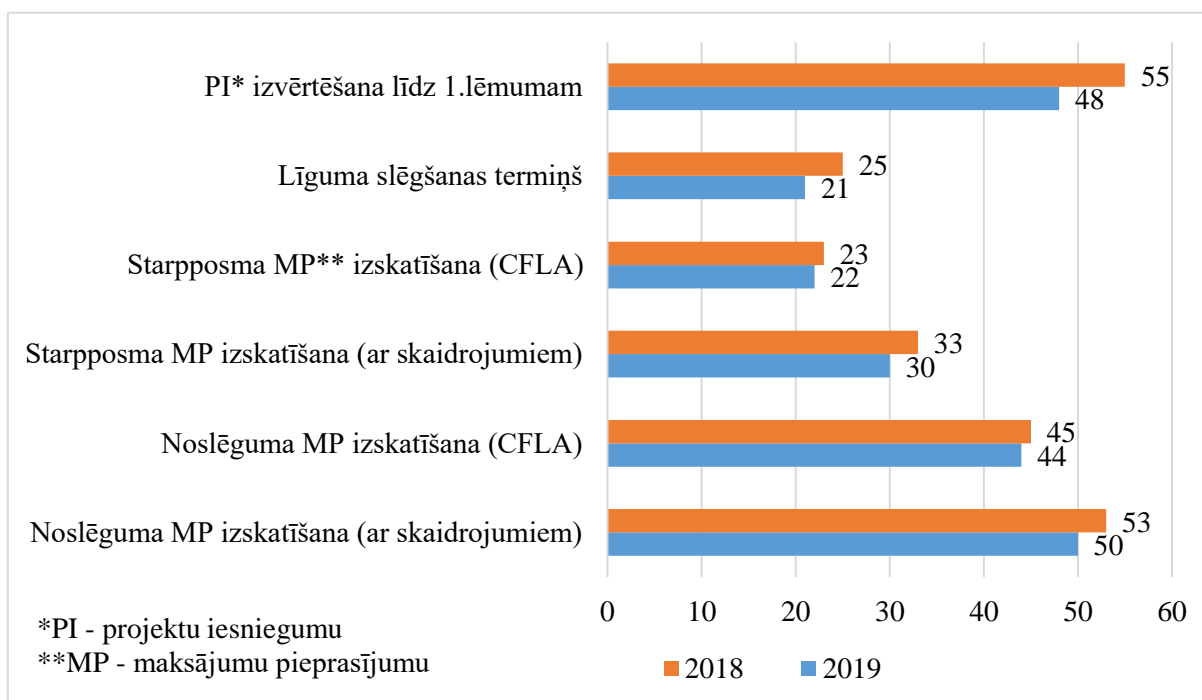
- ir atgādinājusi visām ministrijām par nepieciešamību nostiprināt IKT pārvaldību nozaru ministriju līmenī;
- ir norādījusi, ka IKT risinājumu attīstības projektos ir maksimāli jāizslēdz jebkādu tādu produktu un komponentu izmantošana, kuru mantiskās autortiesības ir ierobežotas un var radīt papildu izmaksas;
- organizē IKT vadītāju forumu, piedalās projektu uzraudzības sanāksmēs, kā arī sniedz konsultācijas problēmjautājumu risināšanā;
- IKT ieguldījumu stratēģiskam redzējumam nozarēs VARAM aicina nozaru ministrijas atspoguļot nozaru darbības un pārvaldības digitalizācijas un IKT atbalsta aspektus turpmāk izstrādājamajos nozaru augstākā līmeņa politikas plānošanas dokumentos (pamatnostādnēs), tādējādi nostiprinot inovāciju un tehnoloģiskā atbalsta aktivitāšu sasaisti ar nozaru attīstības mērķiem un prioritātēm.

2019. gada un turpmāko gadu kopējā investīciju prognoze un izpilde

2019. gadā budžeta izdevumu temps, līdzīgi kā maksājumi FS, saglabāties 2018. gada līmenī. ES fondu investīcijām 2019. gadā novirzīti 712,2 milj. *euro*, kas ir par 12,2 milj. *euro* vairāk nekā VI prognozēja. Tuvākajos divos gados budžeta izdevumi varētu saglabāties līdzīgā apmērā.

2019. gadā CFLA spēja paātrināt gan projektu iesniegumu izvērtēšanu un līgumu slēgšanu, gan maksājumu dokumentu izskatīšanu. Skatīt ilustrāciju Nr. 5.

Ilustrācija Nr. 5 “Termiņu samazinājums (darba dienas) 2019. gadā projektu dokumentācijas izskatīšanai attiecībā pret datiem 2018. gadā”

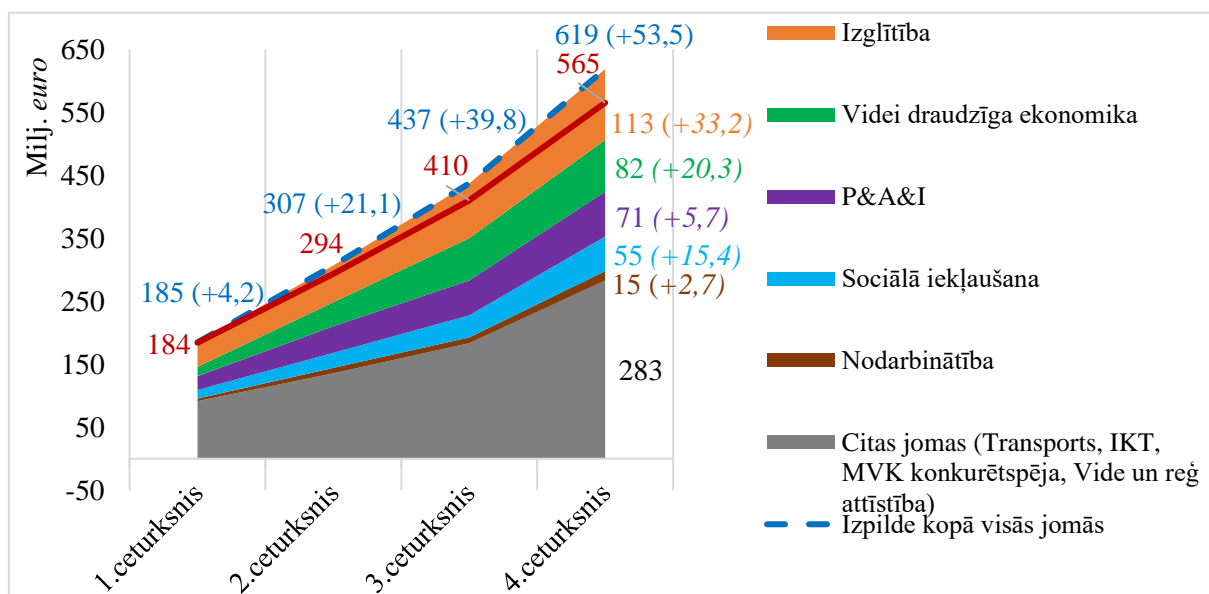
ES fondu maksājumi projektu īstenotājiem 2019. gadā ir 618,5 milj. *euro* - 109 % no kopējās prognozes 565 milj. *euro*³¹, t.i. par 53,6 milj. *euro* vairāk, t.sk. 2019. gada otrajā pusgadā - 303,8 milj. *euro*. Labo rezultātu var skaidrot gan ar projektu prognozēšanas kvalitāti, gan ar finanšu disciplīnas nosacījumu³² ieviešanu. 2019. gadā turpinājās īpaši aktīvs projektu īstenošanas periods. Vislielākais ieguldījums bija tādās jomās kā izglītība (112,5 milj. *euro*), videi draudzīga ekonomika (82,1 milj. *euro*), kā arī investīcijas pētniecībā un attīstībā (71,5 milj. *euro*)³³. Vienlaikus atsevišķās investīciju jomās maksājumi bija mazākā apmērā nekā prognozēts dažādu faktoru dēļ, t.sk. projektu iepirkumu kavējumi un projektu maksājumu pamatojošās dokumentācijas kvalitāte. Skatīt ilustrāciju Nr. 6.

³¹ CFLA prognoze ES fondu atbalsta maksājumiem FS, ņemot vērā risku vērtējumu konkrētās investīciju jomās. Detāla maksājumu prognožu informācija SAM pasākumu līmenī pieejama sadaļā ES fondi 2014 - 2020 → Ieviešana → Ieviešanas plāni un to izpilde → 2019.gads → 1. Maksājumu finansējuma saņēmējiem un deklarējamo izdevumu plāni, izpilde un prognozes: <https://www.esfondi.lv/2019.gads>

³² MK noteikumu Nr.784 51.¹ - 51.⁵ apakšpunktā definētie nosacījumi

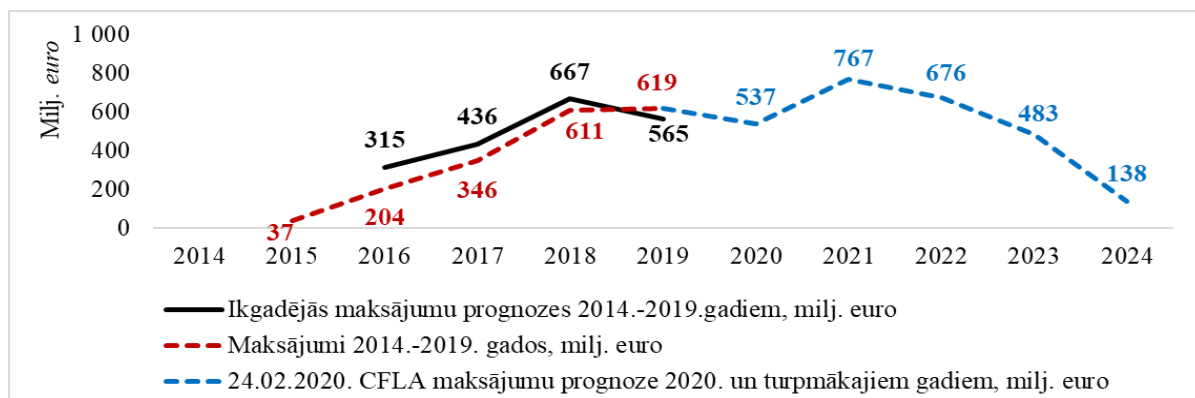
³³ 8.1.2. SAM “Uzlabot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi”; 4.2.1.1. SAM pasākums “Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu dzīvojamās ēkās”; 1.1.1.4. SAM pasākums “P&A infrastruktūras attīstīšana Viedās specializācijas jomās un zinātnisko institūciju institucionālās kapacitātes stiprināšana”

Ilustrācija Nr. 6 “ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas perioda maksājumu prognožu izpilde investīciju jomu dalījumā 2019. gadā, ES fondu finansējums kumulatīvi, milj. euro”

2020. gada februārī CFLA ir aktualizējusi provizorisko ES fondu investīciju prognozi 2020. gadam un turpmākiem gadiem³⁴. 2020. gadā investīciju apjoms paredzams nedaudz mazāks nekā 2019. gadā. Skatīt ilustrācijas Nr. 7 un Nr. 8. 2020. gada janvārī faktiskā izpilde ir 56 milj. euro, kas ir nedaudz vairāk salīdzinājumā ar iepriekšējā gada vidējo mēnesī – 51,5 milj. euro. 2020. gadā apjomīgākie ES fondu maksājumi par veiktām investīcijām prognozēti tādās jomās kā vides aizsardzība un reģionālā attīstība (92,2 milj. euro), izglītība (82,1 milj. euro), transports (80,2 milj. euro), atbalsts pētniecībai un inovācijām (64,8 milj. euro), IKT (38 milj. euro) un nodarbinātībai (12,4 milj. euro).

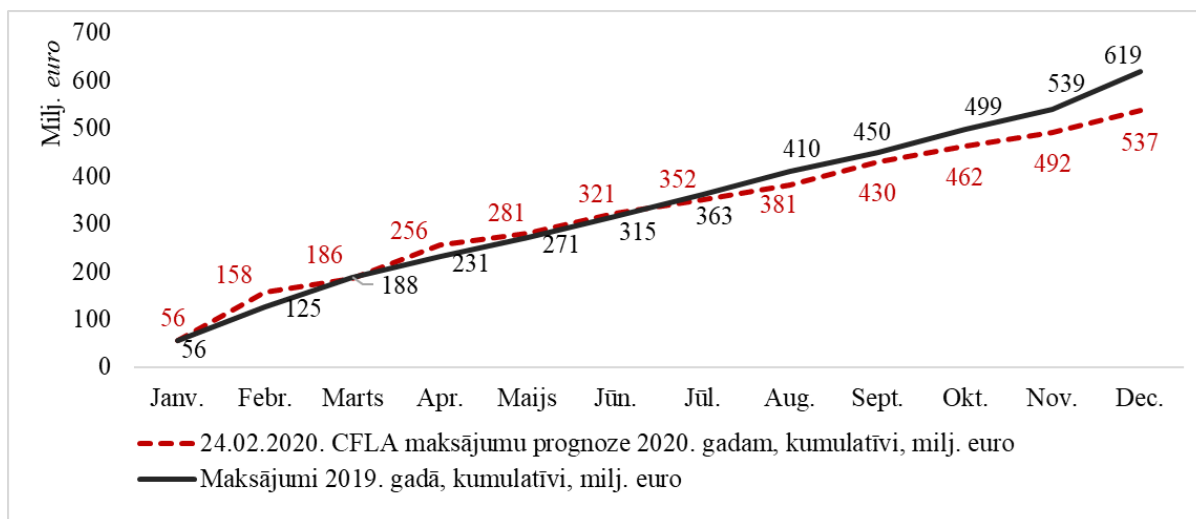
Ilustrācija Nr. 7 “ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas perioda maksājumu prognoze 2020. un turpmākajos gados (neskaitot virssaiestības), ES fondu finansējums kumulatīvi, milj. euro”

³⁴ Prognoze izstrādāta saskaņā ar MK noteikumu Nr. 108 11. punktu, t.sk. ņemot vērā FS līdz 2020. gada 3. februārim atjaunotos maksājumu pieprasījumu iesniegšanas plānus. Detāla maksājumu prognožu informācija SAM pasākumu līmenī pieejama sadaļā ES fondi 2014 - 2020 → Ieviešana → Ieviešanas plāni un to izpilde → 2020.gads → 1. Maksājumu finansējuma saņēmējiem un deklarējamo izdevumu plāni, izpilde un prognozes: <https://www.esfondi.lv/2020.gads>

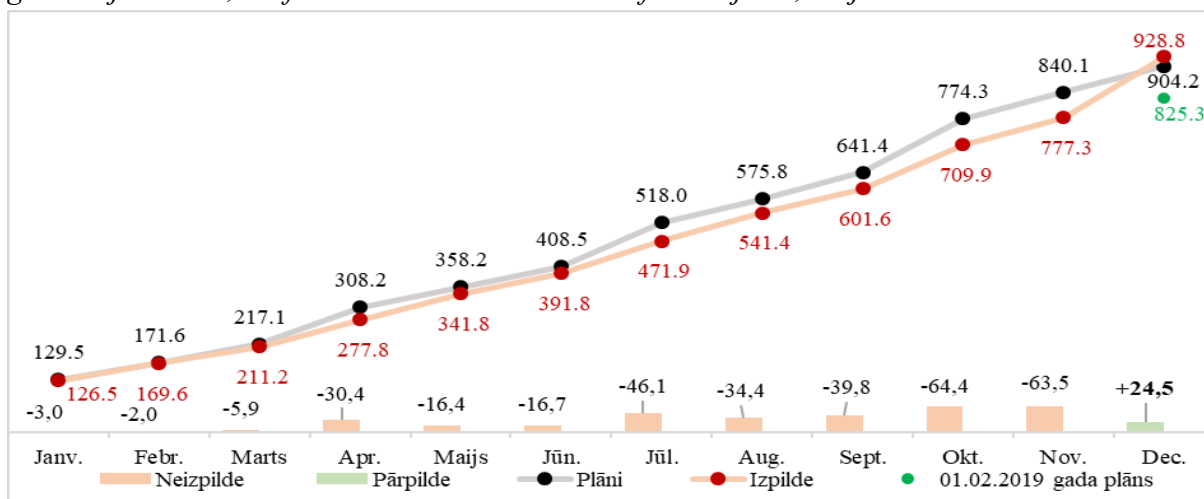
Ilustrācija Nr. 8 “ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas perioda maksājumi 2019.gadā un maksājumu prognoze 2020. gadā, ES fondu finansējums kumulatīvi, milj. euro”

2019. gada un 2020. gada janvāra projektu ieviešanas plānu izpilde

2019. gadā ierobežotās projektu atlasēs CFLA tika iesniegti 146 projekti (190,5 milj. euro) - gandrīz divreiz (264) mazāk projektu par trīsreiz (647,9 milj. euro) mazāku finansējumu kā 2018. gadā. 2019. gadā noteiktajā termiņā nav iesniegti tikai seši IPIA projekti par kopējo ES finansējumu 6 milj. euro - trīs degradēto teritoriju revitalizācijas (3,6 milj. euro) projekti, divi publiskās infrastruktūras komersantiem (0,1 milj. euro) projekti un viens IKT (2,6 milj. euro) projekts. Ikmēneša plānu uzraudzības instruments ir vērtīgs risku pārvaldībā. 2020. gada janvārī atbilstoši plānam iesniegts viens projekts un neiesniegto projektu nav. 2019. gadā projektu īstenotāju maksājumu pieprasījumu plānu izpilde kopā 1335 projektos ir 102,7 %. Skatīt ilustrāciju Nr. 9. Savukārt 2020. gada plāns (FS aktualizēts 2020. gada 3. februārī) paredz, ka FS iesniegs CFLA maksājuma pieprasījumus par 792,1 milj. euro, t.sk. janvārī plāns ir izpildīts par 99 %.

Ilustrācija Nr. 9 “2019. gada maksājumu pieprasījumu plāns un tā izpilde līdz 2020. gada 1. janvārim, ES fondu un valsts budžeta līdzfinansējums, milj. euro”

2019. gada kopējo labo rezultātu sekmēja 521 projekts, kuros īstenotājiem izdevies iesniegt par 163 milj. *euro* apjomīgākus maksājumu pieprasījumus nekā iepriekš tika plānots. 169³⁵ projektos (31 %) **maksājumu pieprasījumus plānu izpilde bija mazāka par 75 %** (-109,6 mij. *euro*), no tiem:

- 1) 109 projektiem (64 %) un finanšu apjomā par **95 % ir objektīvs pamatojums** kā izņēmums atbilstoši MK noteikumu Nr. 784. un 51.¹ punktā un 51.⁴ 1. – 6. apakšpunktā uzskaitītajiem finanšu disciplīnas gadījumiem – nepiemēro MK noteikumu Nr. 784 51.³ punktu. Galvenie ietekmes faktori ir iepirkumi bez rezultātiem, izpildītāju termiņu kavējumi vai nekvalitatīvs nodevums, kā arī trešo pušu ietekme un citi apstākļi, ko FS kā rūpīgs saimnieks nevarēja paredzēt.

MK noteikumu Nr. 784 anotācijā izvērsti skaidrots noteikto finanšu disciplīnas pasākumu mērķis un paredzēto izņēmumu gadījumu piemērošana pēc būtības un jēgas. Attiecīgi CFLA, saskaņojot pieeju ar VI, praksē līdzīgos gadījumos piemēro MK noteikumu Nr. 784 51.⁴ punkta paplašinātu interpretāciju, lai sasniegtu finanšu disciplīnas mērķi saprātīgā un efektīvā veidā, piemēram:

- 2. apakšpunkts piemērojams pēc būtības pamatā visos gadījumos, kad iepirkums/darījums beidzies bez rezultātiem (ja vien nav FS tieša apzināta vaina);
- 5. apakšpunkts piemērojams pēc būtības arī gadījumos, kad izpildītāja vainas dēļ kavējas noteiktie termiņi vai apjomi u.c. apstākļi ārpus FS ietekmes, bet FS izvēlas saimnieciski izdevīgāko lēmumu turpināt līgumu ar izpildītāju, vienlaikus piemērojot izpildītājam līgumsodu, ja līgumsods ir paredzēts, vai arī FS ir sniedzis pamatotu skaidrojumu, kāpēc attiecīgajā momentā/situācijā sods nav piemērots;
- 6. apakšpunkts piemērojams pēc būtības arī atsevišķos gadījumos, ja kavējumus ietekmēja pašvaldībai objektīvi nezināmā informācija par ierobežojumiem aizņēmumiem no Valsts kases, ņemot vērā 2019. gada budžeta likumā noteikto ierobežojumu aizdevumiem tikai ES fondu attiecināmo izmaksu apmērā (iepriekš bija iespēja saņemt aizņēmumu ES fondu projektam, t.sk. neattiecināmām izmaksām), kā arī citi objektīvi konstatējami apstākļi trešo pušu neparedzamas ietekmes rezultātā.

³⁵ Detāla informācija ar AI, CFLA un VI, kur attiecināms, komentāriem, pamatojumiem par katru projektu (t.sk. ziņojumā minētā maksājumu pieprasījumu plānu neizpildes iedalījumā) ir pieejama ES fondu tīmekļa vietnē ES fondi 2014 - 2020 → Ieviešana → Ieviešanas plāni un to izpilde → 2019→”2. Projektu iesniegšanas plānu izpilde ierobežotas projektu iesniegšanas atlašu projektiem un maksājumu pieprasījumu iesniegšanas plānu izpilde” → XII mēnesis → ”Slēgums” → <https://www.esfondi.lv/2019.gads>

MK noteikumu Nr. 784 51.³ punktu nepiemēro arī gadījumos, kad projekta līguma vai vienošanās īstenošanas termiņš tiek pamatoti pagarināts saskaņā ar 51.¹ punktu vai 51.³ punktu, un vienlaikus attiecīgi tiek mainīts arī kārtējā gada plānoto maksājumu pieprasījumu iesniegšanas grafiks.

- 2) **55 projektiem** kavējumi nav pamatojami ar MK noteikumu Nr. 784 51.¹ punktā un 51.⁴ 1. - 6. apakšpunktā uzskaitītajiem gadījumiem. Izskatot situācijas atsevišķi, tiek ierosināts **MK lemt nesamazināt** atbalsta finansējumu saskaņā ar MK noteikumu Nr. 784 51.⁴ 7. apakšpunktu, balstoties uz AI sniegto viedokli un priekšlikumiem konkrētos gadījumos, kā arī četriem projektiem, jo ir nebūtisks kavējums – 2019. gada plāns izpildīts 2020. gada janvārī. Skatīt projektu uzskaitījumu un AI viedokli ziņojuma pielikumā Nr. 2;
- 3) par četriem projektiem ir nepieciešama papildu informācija pamatotai lēmumu pieņemšanai³⁶;
- 4) vienam projektam CFLA jāpiemēro MK noteikumu 784. 51. ³ punkts atbilstoši AI atzinumam.

Atbilstoši MK noteikumiem Nr. 784, sākot ar 2018. gada 1. septembri CFLA vērtē projektu īstenošanas termiņu pagarināšanas iespējas. Kopš nosacījuma stāšanās spēkā CFLA ir pagarinājusi līgumu termiņus: (1) līdz sešiem mēnešiem 178 projektos, no kuriem lielākā daļa par trīs līdz sešiem mēnešiem; (2) vairāk par sešiem mēnešiem - 36 projektos, galvenokārt pēc MK lēmuma atļaut pagarināt termiņu, kā arī gadījumos, kad iepirkumi beigušies bez rezultāta. Par 11 projektiem AI rosina MK atbalstīt līgumu īstenošanas termiņu pagarinājumus saskaņā ar MK noteikumu Nr. 784 51.⁴ 7. apakšpunktu³⁷. Skatīt projektu uzskaitījumu un AI viedokli ziņojuma pielikumā Nr. 3.

Lai nodrošinātu efektīvu finanšu līdzekļu izlietojumu atbilstoši projekta īstenošanas grafikam, CFLA nodrošina, ka projekta īstenotājs, kas iekļauts vispārējās valdības sektorā³⁸ saņem projekta avansu apmērā, kas atbilst saimnieciskā gadā apmaksājamam darbu apjomam. Nepieciešamības gadījumā avanss izmaksājams pa daļām, vienlaicīgi nodrošinot projekta pilnīgu saistību izpildi. CFLA informēs projektu īstenotājus par turpmāko rīcību un sadarbību.

³⁶ Nepieciešamības gadījumā priekšlikumi MK lēmumiem tiks iekļauti kārtējā FM pusgada ziņojumā.

³⁷ Nav pamatojami ar MK noteikumu Nr. 784. 51.¹ punktā un 51.⁴ 1. - 6. apakšpunktā uzskaitītajiem gadījumiem.

³⁸ Instrukcionālo sektoru klasifikācija (nacionālā) pieejama CSP tīmekļa vietnē:

<https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/klasifikacijas/institucionalo-sektoru-klasifikacija/kodi>

Komunikācijas aktivitātes 2019. gadā

2019. gadā, saskaņā ar ES fondu Komunikācijas stratēģiju 2015. - 2023. gadam, AI, CFLA un citas iesaistītās institūcijas saskaņoti un pēc savas iniciatīvas nodrošināja efektīvu komunikāciju par ES fondu ieguldījumiem un investīciju atbalsta iespējām gan sociālajos tīklos, gan tīmekļa vietnē www.esfondi.lv, gan saziņā ar medijiem. 2019. gada decembrī saņemtās ikgadējās sabiedriskās domas aptaujas rezultāti liecina, ka **73 % aptaujāto Latvijas iedzīvotāju ES fondu investīcijas Latvijā vērtē kā sekmīgas**. Tas ir vairāk nekā visās iepriekšējās sabiedriskās domas aptaujās kopš Latvijas iestāšanās ES. 97 % Latvijas iedzīvotāji ir dzirdējuši par Latvijai pieejamiem ES fondu līdzekļiem.

Lai turpinātu veicināt sabiedrības izpratni par ES fondu ieguldījumiem, 2019. gada 9. maijā Eiropas dienas ietvaros tika organizēta ES fondu projektu atvērto durvju diena visā valsts pārvaldē - piedalījās vairāk kā 1 020 dalībnieki, pārsvarā skolēni no dažādiem Latvijas novadiem, apmeklēja vairāk nekā 20 ES fondu projektus visā Latvijā. VI sadarbībā ar Vides filmu studiju atspoguļojusi ES fondu objektus televīzijas raidījumā "Adreses". Kopumā ES fondu tēmai veltīti 13 raidījumi ar atkārtojumiem (katrs raidījums sasniedzis vismaz 60 000 skatītāju). AI un CFLA 2019. gadā realizējušas deviņas komunikācijas kampaņas, aptuveni 295 informatīvos pasākumus (semināri, konferences, informatīvie pasākumi), 30 video materiālus un 135 informatīvās brošūras, infografikas.

LM sadarbībā ar VM piedalījās sarunu festivālā "LAMPA", vērsot uzmanību uz tādām tēmām kā - deinstitucionalizācija, garīga rakstura traucējumi un psihiskā veselība, izdegšana, atkarības un depresija, par atbalstu un palīdzības saņemšanu bērniem ar funkcionāliem traucējumiem. 2019. gada beigās uzsākta otrā deinstitucionalizācijas komunikācijas sociālā kampaņa, lai veicinātu cilvēku ar garīga rakstura traucējumiem, bērnu ar funkcionāliem traucējumiem un bērnu, kuri palikuši bez ģimeniskas aprūpes iekļaušanos sabiedrībā. LM organizējusi klātienē pasākumus: Atvērto durvju dienu viktorīnas jauniešiem par ES, LM darbu un ES fondu sniegto atbalstu iedzīvotājiem labklājības jomā, semināru "Ieraugi darbinieku", lai informētu darba devējus un personāla speciālistus par ES fondu piedāvātajiem atbalsta pasākumiem, nodarbinot cilvēkus ar invaliditāti. Izstrādāti videomateriāli un infografikas ar mērķi izglītēt pašnodarbinātos par darba drošību strādājot ārpus biroja.

EM organizējusi 27 semināru ciklus par ES fondu piesaistes iespējām daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanai un par būvniecības kvalitāti, kā arī septiņus tematiskos seminārus par ēku atjaunošanas tehnoloģijām. Piedalījās izstādē "Māja I 2019" (stends "Dzīvo siltāk"), kā arī organizēja

praktisko forumu komersantiem “Vai business šodien var atļauties NEbūt energoefektīvs?” un konkursu “Energoefektīvākā ēka Latvijā 2019”.

IZM izveidojusi desmit animācijas videoklipus par ES fondu investīcijām un to radītajām iespējām iedzīvotājiem izglītībā un zinātnē, un tie demonstrēti arī sabiedriskajā transportā. Organizēts publisko diskusiju cikls “Augstākās izglītības pārvaldība: Drosme mainīties”.

TM 14 pasākumos informēja par ES fondu atbalstu tieslietu sistēmai. 2019. gadā pirmo reizi organizēta ar ES fondu atbalstu izveidotā apbalvojuma “Cilvēks-cilvēkam” pasniegšanas ceremonija brīvprātīgajiem, kuri iesaistījušies darbā kriminālsodu izpildē. TM sagatavojusi vairākas infografikas un video par ES fondu atbalstu, publicēts animāciju cikls “Pirms.Cietums.Pēc” (noskatīts ap 18 tūkst. reižu), kā arī publicēts video par brīvprātīgā darba iespējām korekcijas dienestos (noskatīts ap 13 tūkst. reižu).

VARAM uzsākusi divas komunikācijas kampaņas par nepieciešamību novērst atkritumu rašanos, popularizējot trīs nacionālas nozīmes vides informācijas un izglītības centrus. Organizēti seši semināri un publiski forumi potenciālajiem īstenotājiem, četras konferences un semināri digitālajā jomā.

KM organizēja divus pieredzes apmaiņas seminārus sadarbības projektu īstenotājiem, divus pasākumus skolēnu iesaistei un izglītošanai - izzinoša ekskursija "Pastaiga radošajiem un drosmīgajiem" par pilsētas degradēto teritoriju revitalizācijas projektiem, kā arī KM atvērto durvju dienu ietvaros - divas secīgas muzikālās lekcijas. Sociālajā kampaņā KM *facebook* lapā bija jāatpazīst ES fondu atbalstītie kultūras mantojuma objekti visā Latvijā (rezultātā par 17 % palielinājies *facebook* lapas sekotāju skaits).

SM nodrošināja Ceļu satiksmes drošības padomes sēžu tiešraides *facebook* un LETA, kā arī izveidoti un pārraidīti seši TV sižeti par tēmu “ES fondu investīcijas un ieguvumi transporta un sakaru nozarē šodien un rīt”.

Valsts kanceleja realizēja kampaņu “Zināšanas rada pārmaiņas”, kuras ietvaros veidota video īsfilma “Kolēģi” (tiešsaistē noskatīta 3 206 reizes) un organizēta pieredzes stāstu konference valsts pārvaldē nodarbinātajiem “Celmlauzis” (apmeklējuši 170 dalībnieki).

Saskaņā ar CFLA klientu ikgadējās aptaujas rezultātiem gandrīz 90 % respondentu pozitīvi novērtēja sadarbības pieredzi ar CFLA 2019. gadā. Ikgadējā E - indeksa rezultāti CFLA ierindo par līderi klientu atbalsta nodrošināšanā - pirmā vieta 91 iestādes konkurencē. 2019. gadā CFLA nodrošināja informāciju saistībā ar aktuāliem ES fondu jautājumiem 170 dažādos pasākumos - konferencēs, diskusijās, semināros un līdzīgos pasākumos, t.sk. CFLA pārstāvji piedalījās kā lektori. CFLA organizētajos pasākumos klātienē piedalījušies vairāk

kā 3500 interesentu. Piemēram, CFLA īstenoja kampaņu “Satiec klātienē ES fondu labos darbus” - Latvijas skolām sniegta iespēja doties ekskursijās gidu pavadībā, lai iepazītu ES fondu projektu objektus, veidotu foto un video stāstus u.c. Rīgā un visos reģionos CFLA organizēja semināru ciklu «Labā prakse ES fondu projektu īstenošanā» - satura izstrādē piedalījās EK pārstāvniecība Latvijā, FM, LM, Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, Finanšu nozares asociācija un projektu īstenotāji.

5. EEZ/Norvēģijas investīciju progress³⁹

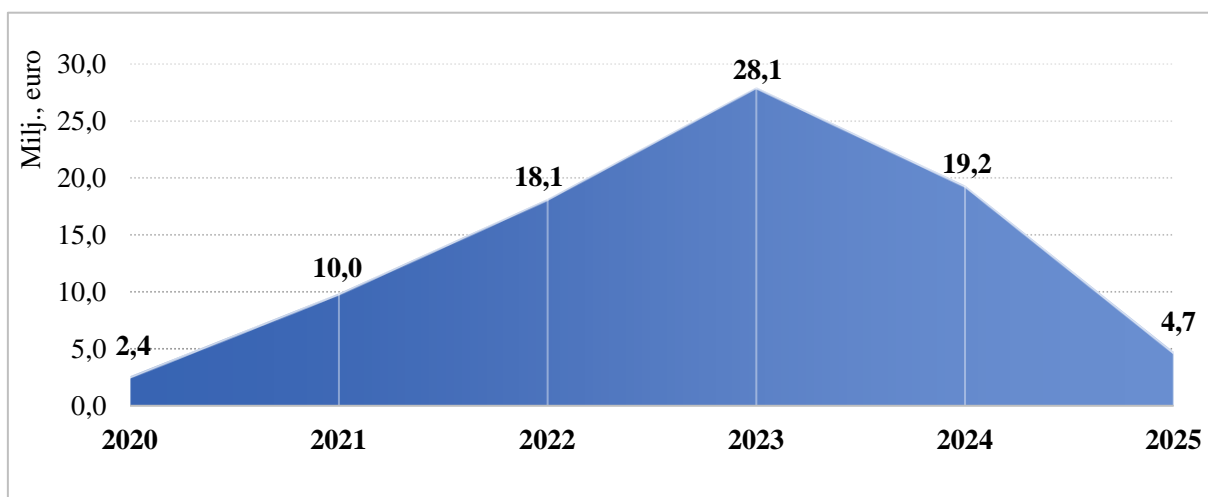
EEZ/Norvēģijas granta (85,4 milj. *euro*, t.sk. Tehniskās palīdzības fondam, Divpusējās sadarbības fondam un rezervei) sešu programmu ieviešanā 2019. gadā tika izpildīti nozīmīgi uzdevumi. Ar donorvalstīm ir parakstīti četri līgumi programmām - “Korekcijas dienesti”, “Klimata pārmaiņu mazināšana, pielāgošanās tām un vide”, “Pētniecība un izglītība” un “Starptautiskā policijas sadarbība un noziedzības apkarošana”. Līgumu izstrāde un saskaņošana ar donorvalstīm turpinās divās programmās - “Vietējā attīstība, nabadzības mazināšana un kultūras sadarbība” un “Uzņēmējdarbības attīstība, inovācijas un mazie un vidējie uzņēmumi”. 2019. gadā stājās spēkā TM programmas “Korekcijas dienesti” un IZM programmas “Pētniecība un izglītība” (pirmie no kopā plānotajiem diviem noteikumiem) īstenošanas MK noteikumi, kā arī VARAM programmas “Klimata pārmaiņu mazināšana, pielāgošanās tām un vide” MK noteikumu projekts ir izsludināts VSS. 2019. gada izskaņā tika izsludināts iepirkuma konkurss par TM programmas iepriekš noteiktā projekta mācību centra ēkas un atklātā cietuma korpusa būvprojekta izstrādi, autoruzraudzību un būvdarbiem. 2020. gada pirmajā pusgadā plānots noslēgt atlikušos divus programmu līgumus ar donorvalstīm un turpināt darbu pie investīciju tiesiskās bāzes izstrādes, lai attiecīgi varētu uzsākt projektu atlases un ieviešanu.

Lai nodrošinātu programmu koncepciju apstiprināšanu, programmu līgumu sagatavošanu, saskaņošanu un parakstīšanu ar donorvalstīm, kā arī veicinātu divpusējo sadarbību ar donorvalstīm, līdz 2019. gada beigām 1,6 milj. *euro* ir priekšfinansēts no valsts budžeta (t.sk., 85 % granta daļa jeb 1,4 milj. *euro*). Intensīvāka investīciju plūsma paredzama sākoties 2021. gadam, kad tiks uzsākta

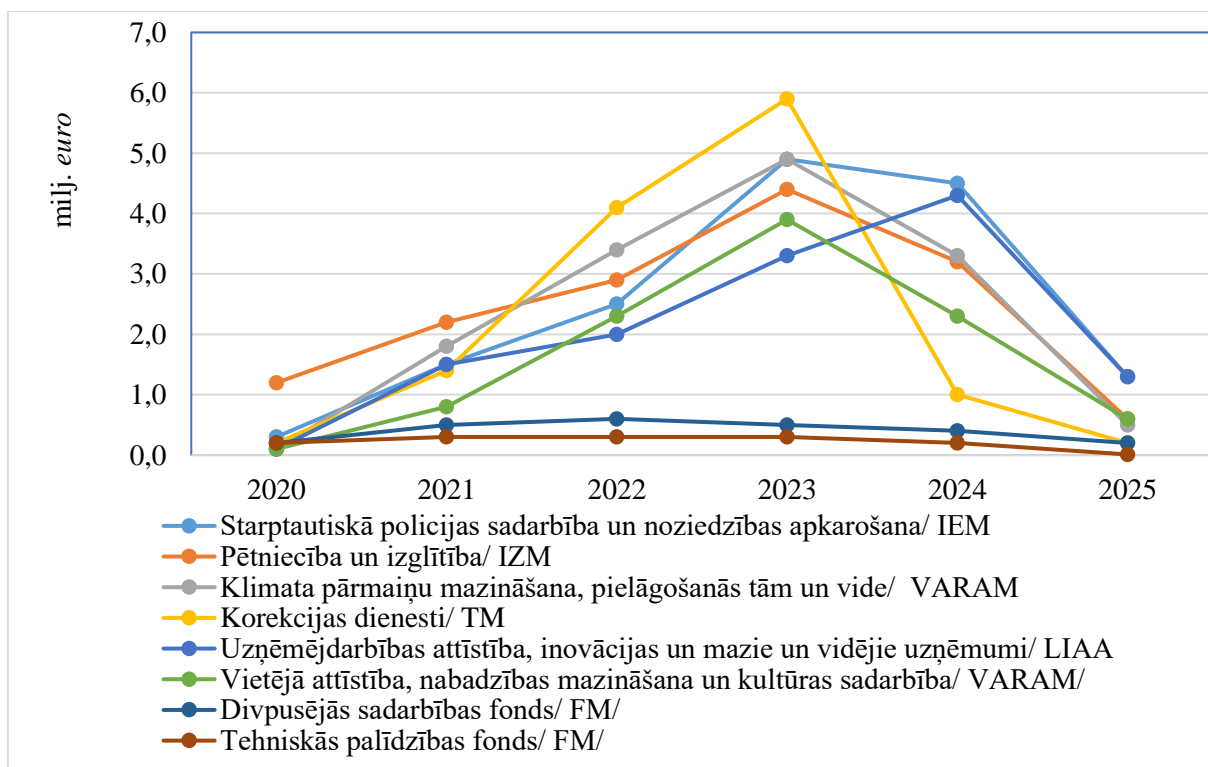
³⁹ (1) Aktuālā EEZ/Norvēģijas investīciju informācija un saistošie dokumenti, t.sk. parakstītie programmu līgumi un apstiprinātie programmu MK noteikumi pieejami: <https://www.eeagrants.lv/?id=96>; programmu progresa informācija pieejama tīmekļa vietnē <https://www.eeagrants.lv/?id=98> sadaļā “Programmas”. (2) Šveices kompetentās iestādes 2020. gada sākumā informēja FM, ka 2020. gadā atsāksies izpētes sarunas ar saņēmējvalstīm par iespējamo Šveices programmas turpinājumu. Tiklīdz būs konkrētāka informācija FM organizēs efektīvu nacionālā investīciju priekšlikuma izstrādi un iesniegšanu apstiprināšanai MK pirms oficiālām sarunām ar donorvalsti, kā arī FM plašāk informēs šajos pusgada ziņojumos MK.

liela daļa no plānotiem projektiem un izsludinātas projektu atlases. Aktualizēts programmu MK noteikumu izstrādes, atklāto konkursu izsludināšanas un iepriekš noteikto projektu indikatīvais laika grafiks iekļauts ziņojuma pielikumā Nr. 4. Aktualizēto investīciju naudas plūsmu⁴⁰ skatīt ilustrācijās Nr. 10. un Nr. 11, tabulā Nr. 2.

Ilustrācija Nr. 10 “2014.-2021. gada perioda EEZ/Norvēģijas investīciju plūsmas kopējais indikatīvais plāns 2020.-2025. gadam, milj. euro”

Ilustrācija Nr. 11 “2014.-2021. gada perioda EEZ/Norvēģijas programmu indikatīvais investīciju plūsmas plāns, milj. euro”

⁴⁰ Pamatojoties uz 2019. gada 20. novembrī FIB iesniegto maksājumu pieprasījumu prognozi 2020.-2025.gadam.

Tabula Nr.2 "2014.-2021. gada perioda EEZ/Norvēģijas investīciju indikatīvais plūsmas plāns 2020.-2025. gadam"

N.p.k.	Programma/ Programmas apsaimniekotājs/ granta piešķirums kopā, milj. euro	EEZ/Norvēģijas finansējuma plāns, milj. euro (2020-2025)						
		Kopā	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Kopā:		82,5	2,4	10,0	18,1	28,1	19,2	4,7
1.	Starptautiskā policijas sadarbība un noziedzības apkarošana/ IEM/ 15,0	15,0	0,3	1,5	2,5	4,9	4,5	1,3
2.	Pētniecība un izglītība/ IZM/ 14,5	14,5	1,2	2,2	2,9	4,4	3,2	0,6
3.	Klimata pārmaiņu mazināšana, pielāgošanās tām un vide/ VARAM/ 14,0	14,0	0,1	1,8	3,4	4,9	3,3	0,5
4.	Korekcijas dienesti/ TM/ 13,0	12,8	0,2	1,4	4,1	5,9	1,0	0,2
5.	Uzņēmējdarbības attīstība, inovācijas un mazie un vidējie uzņēmumi/ LIAA/ 12,5	12,5	0,1	1,5	2,0	3,3	4,3	1,3
6.	Vietējā attīstība, nabadzības mazināšana un kultūras sadarbība/ VARAM/ 10,0	10,0	0,1	0,8	2,3	3,9	2,3	0,6
7.	Divpusējās sadarbības fonds/ FM/ 2,4	2,4	0,2	0,5	0,6	0,5	0,4	0,2
8.	Tehniskās palīdzības fonds/ FM/ 1,5	1,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,0

EEZ saprašanās memoranda B pielikuma 2. punktā⁴¹ ir paredzēta **2,45 milj. euro rezerve**, ar specifisku nosacījumu dot priekšroku stratēģiski pamatoti priekšlikumiem programmā "Starptautiskā policijas sadarbība un noziedzības apkarošana", kuru apsaimnieko IeM (šobrīd piešķirums programmai 15 milj. euro). Atbilstoši MK 2017. gada 5. decembra sēdes protokola Nr. 60, 23. un 24.§, 11. punktam par rezerves izlietojumu FM līdz 2020. gada 15. decembrim jāiesniedz MK priekšlikums lēmuma pieņemšanai. Atbilstoši saprašanās memoranda 11. panta 4. punktam ne vēlāk kā līdz 2020. gada 31. decembrim FM jāiesniedz priekšlikums donorvalstīm par rezerves izlietojumu. Lai efektīvi izmantotu donorvalstu atbalsta finansējuma iespējas un savlaicīgi sagatavotu un MK apstiprinātu Latvijas priekšlikumu, FM līdz

⁴¹ Saprašanās memorands par EEZ granta ieviešanu 2014. – 2021. gadā, kura ietvaros Latvijai pieejami 46,4 milj. euro, t.sk. 2,28 milj. euro rezerve. Saprašanās memorands par Norvēģijas granta ieviešanu 2014. – 2021. gadā, kura ietvaros Latvijai pieejami 48 milj. euro, t.sk. 0,17 milj. euro rezerve.

2020. gada 15. jūnijam sagaida no IeM sadarbībā ar citām institūcijām, ja nepieciešams (VM ir iesniegusi FM lūgumu būt iesaistītai), stratēģiski pamatotu priekšlikumu par rezerves finansējuma izlietojumu minētajā programmā. 2020. gada rudenī šo priekšlikumu FM plāno iesniegt MK kopā ar kārtējo FM pusgada ziņojumu par ES fondu aktualitātēm.

DSF konsultatīvajā darba grupā⁴² un DSF komitejā⁴³ rakstisko procedūru ietvaros⁴⁴ tika nolemts konceptuāli atbalstīt šādas iniciatīvas⁴⁵ ar 100 % donorvalstu finansējumu – attiecīgi ar šo ziņojumu tiek rosināts MK atbalstīt:

- 1) programmas jomas iniciatīvu *“Starptautisku konferenču cikls ar Norvēģijas un Latvijas ekspertu dalību par korekcijas dienestiem aktuāliem jautājumiem”* (īstenotājs – TM) 98,7 tūkst. euro. Mērķis ir stiprināt divpusējo sadarbību starp Norvēģijas un Latvijas korekcijas dienestu sistēmu institūcijām ārpus programmas "Korekcijas dienesti" darbības jomām. Turpinot nodrošināt sinerģiju starp saņēmējvalstīm ar līdzīgām programmām, šīs iniciatīvas iecere ir radīt vienotu pieeju starptautisku pasākumu organizēšanā un nodrošināt kopīgu Latvijas un Norvēģijas ekspertu dalību citās saņēmējvalstīs (Lietuvā, Polijā, Čehijā, Bulgārijā un Rumānijā), paceļot sadarbību starp Latviju un Norvēģiju jaunā, plašākā līmenī;
- 2) stratēģisko donorvalstu iniciatīvu *“Sabiedrības noturības veidošana, izmantojot pārbaudītus zināšanu avotus: Latvijas-Norvēģijas enciklopēdijas pieeja”* (īstenotājs - Latvijas Nacionālā bibliotēka) 52,8 tūkst. euro. Mērķis ir padarīt vieglāk pieejamas, plašākai sabiedrībai Latvijā un Norvēģijā, pārbaudītas zināšanas un saprotamu vispārīgu interešu informāciju dezinformācijas, viltus ziņu un propagandas kontekstā. Tas ietver redakcionālo politiku, darbplūsmas metožu, labākās prakses un tehnisko risinājumu apmaiņu, kā arī paaugstinātu izpratnes līmeni par katras valsts vēsturisko, sociālo, politisko un izglītības kontekstu. Nacionālā enciklopēdija sniedz papildu stimulu nodrošināt telpu mazākām valodām, sabiedrībai, kuras dzimtā valoda nav angļu valoda, uz zināšanām balstītā vidē, izmantojot

⁴² Lai nacionālā līmenī nodrošinātu DSF iniciatīvu pārskatāmu un pareizas finanšu pārvaldības principiem atbilstošu apspriešanu ar sociāliem un sadarbības partneriem pirms to iesniegšanas DSF komitejā, VI saskaņā ar MK noteikumiem Nr.683 2018. gada 27. novembrī izveidoja DSF konsultatīvo darba grupu, kuras sastāvā ir pārstāvji no VI, Valsts kancelejas, visām nozaru ministrijām, t.sk. programmu apsaimniekotājiem, sociāliem un sadarbības partneriem (lielākās darba devēju, darba ņēmēju, komersantu un pašvaldības pārstāvošās nevalstiskās organizācijas)

⁴³ Atbilstoši donorvalstu noteikumu par EEZ/Norvēģijas investīciju ieviešanu 2014. – 2021. gadā 4.2.pantam tika izveidota DSF komiteja, kur lemj par DSF finansējuma piešķiršanu bilaterālajām iniciatīvām

⁴⁴ DSF konsultatīvās darba grupas rakstiskās procedūras notika 2019. gada 5. jūlijā un 2019. gada 17. decembrī DSF komitejas rakstiskās procedūras notika 2019. gada 2. septembrī un 2019. gada 13. decembrī

⁴⁵ Iniciatīvas pieteikums pieejams <https://www.eeagrants.lv/?id=134> sadaļā “Divpusējās sadarbības fonds”

akadēmiskus resursus uzticamas informācijas nodrošināšanā vispārējai auditorijai tās dzimtajā valodā;

- 3) stratēģisko donorvalstu iniciatīvu “*Tiltu veidošana starp Latvijas un Norvēģijas demokrātijas festivāliem un pašvaldībām*” (īstenotājs - Fonds atvērtaī sabiedrībai “DOTS”, sarunu festivāla LAMPA organizētājs) 56,2 tūkst. *euro*. Mērķis ir sekmēt ciešāku sadarbību starp Latviju un Norvēģiju, pieredzes apmaiņu starp Sarunu festivālu LAMPA un festivālu Arendalsuka, Cēsu novada un Ārendāles pašvaldībām, un paplašināt, padziļināt Latvijā un Norvēģijā izpratni par aktuālajiem jautājumiem Eiropas, valsts, pašvaldības un festivālu līmeņos. Sadarbība starp festivāliem un pašvaldībām paplašinās Latvijas un Norvēģijas savstarpējās mijiedarbības iespējas plašākā sabiedrībā - starp privātpersonām, NVO, komersantiem un citiem interesentiem, nodrošinot platformu kopīgi veidotiem pasākumiem abos festivālos.

Savukārt Valsts kancelejas nacionālā iniciatīva “*Sabiedrības līdzdalība - atslēga demokrātijas nākotnei*” (gandrīz 50 tūkst. *euro*) konceptuāli atbalstīta DSF konsultatīvās darba grupas rakstiskajā procedūrā⁴⁶ un, ja saņems MK atbalstu, tiks virzīta izskatīšanai DSF komitejā. Iniciatīvas mērķis ir stiprināt divpusējās attiecības starp Latviju un donorvalsti – Īslandi, sekmējot labās prakses pārņemšanu inovatīvas un efektīvas sabiedrības līdzdalības veicināšanā, valsts pārvaldes un nevalstisko organizāciju sadarbības uzlabošanā, sekmējot nākotnes demokrātiskas valsts tālāku attīstību.

Atlikušais finansējums jaunām DSF iniciatīvām ir 0,68 milj. *euro*.

6. Projektos konstatētie pārkāpumi ar finansiālu ietekmi⁴⁷

2019. gada otrajā pusgadā kopā konstatētas 111 neatbilstības 10,7 milj. *euro* publiskā finansējuma, kas ir par 8,6 milj. *euro* vairāk, nekā tika konstatēts 2019. gada pirmajā pusgadā. Attiecīgi no plānošanas perioda sākuma līdz 2019. gada 31. decembrim kopumā konstatēti neatbilstoši veiktie izdevumi 21,1 milj. *euro* publiskā finansējuma, no tiem atgūti 10,4 milj. *euro*. Saskaņā ar

⁴⁶ DSF konsultatīvās darba grupas rakstiskā procedūra notika 2020. gada 15. janvārī

⁴⁷ ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas periodā līdz 2019. gada 30. jūnijam saskaņā ar Regulas Nr.1303/2013 2.panta 36.punktu. Metodoloģiskā un cita neatbilstību informācija pieejama tīmekļa vietnē: sadaļā <http://www.esfondi.lv/vadlinijas--skaidrojumi> un <http://www.esfondi.lv/konstatetas-neatbilstibas>. Ziņojumā analizēti pārkāpumi (neatbilstības) ar finansiālu ietekmi (publiskais finansējums (ES fondu finansējums, valsts budžeta daļa un valsts budžeta dotācijas), kuru rezultātā ir neatbilstoši izdevumi un kas tiek atgūti (piemēram, izdevumu ieturēšana no kārtējā vai nākamā maksājuma pieprasījuma, atprasīšana, norakstīšana u.c.).

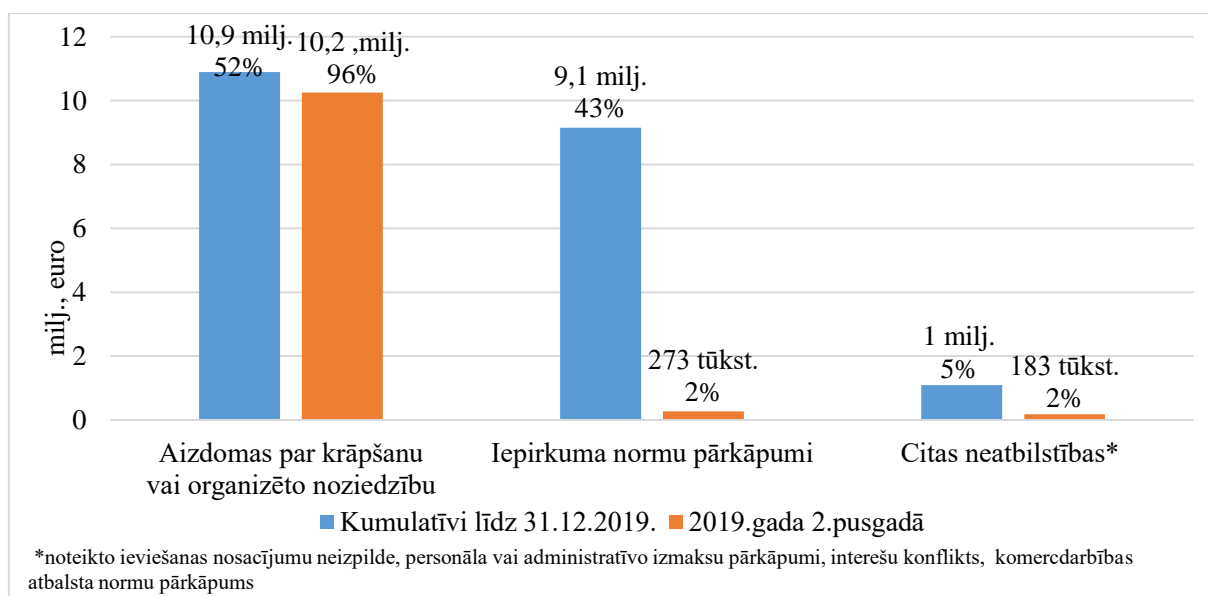
RI veikto darbību revīziju rezultātiem identificētais kopējais kļūdu īpatsvars ir 0,53 %⁴⁸, kas ir zem būtiskuma līmeņa (2 %).

2019. gada otrajā pusgadā 87 % no visām neatbilstībām konstatētas valsts iestāžu projektos un 84 % (9 milj. euro) no visām neatbilstībām ir “Aizdomas par krāpšanu vai organizēto noziedzību” profesionālās izglītības kompetences centra “Ventpils Mūzikas vidusskola” projektā “Valsts Ventpils Mūzikas vidusskolas infrastruktūras attīstība” līdz izmeklēšanas pabeigšanai un krimināllietas apstākļu pilnīgai noskaidrošanai (gala lēmums par neatbilstoši veiktiem izdevumiem iespējams pēc lietas izmeklēšanas). Attiecībā uz pārējām 2019. gada otrajā pusgadā konstatētajām neatbilstībām – 107 no 111 neatbilstībām konstatējusi CFLA, galvenokārt veicot FS iesniegto maksājumu pieprasījumu un to pamatojošo dokumentu pārbaudes.

Latvijas iestādes īpaši pievērš uzmanību gadījumiem, kuros ir aizdomas par krāpšanu vai citām nelikumībām. Latvijas VKS balstās uz drošu finanšu pārvaldību un fokusētu investīciju risku vadību, t.sk., publisko investīciju pārvaldībā ir nulles tolerance pret publisko līdzekļu izkrāpšanu un korupciju. Tāpēc tajos projektos, kuros ir zināma informācija par iespējamu krāpšanu un notiek tiesībsargājošo iestāžu izmeklēšana, tiek pieņemts lēmums par neatbilstību - tiek apturēti maksājumi un izdevumu deklarēšana EK, līdz pilnīgas pārliecības gūšanai par risku neesamību, t.sk., tiesībsargājošo iestāžu gala lēmumam.

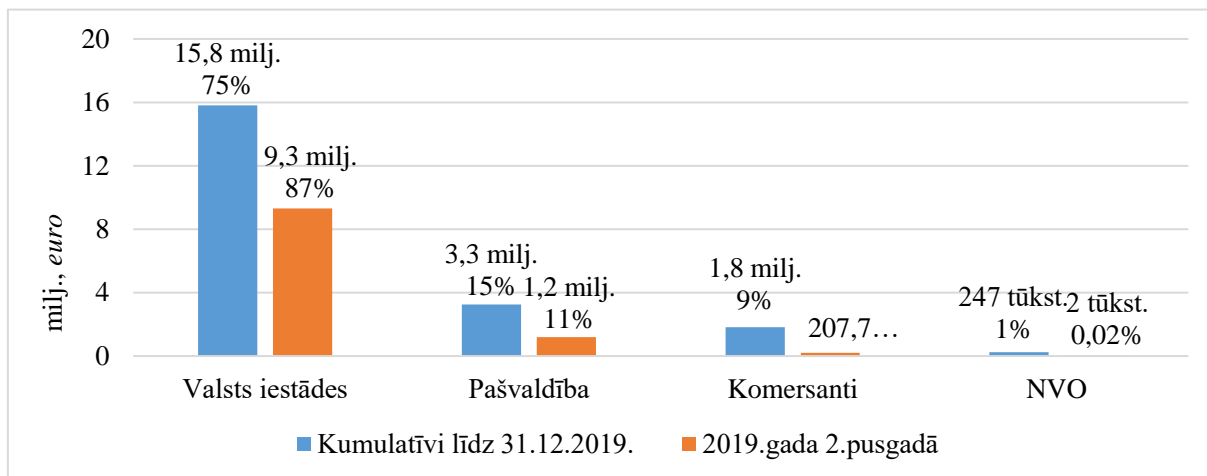
Konstatēto neatbilstoši veikto izdevumu sadalījumu pa neatbilstību veidiem un projektu iesniedzēju grupām skatīt ilustrācijā Nr. 12 un Nr.13.

Ilustrācija Nr. 12 “Neatbilstoši veiktie izdevumi kumulatīvi no plānošanas perioda sākuma līdz 2020. gada 1. janvārim, t.sk. 2019. gada otrajā pusgadā, pa neatbilstību veidiem, publiskais finansējums, euro”

⁴⁸ Saskaņā ar RI gada kontroles ziņojumu, kas iesniegts EK 2020. gada 13. februārī.

Ilustrācija Nr. 13 “Projektu iesniedzēju grupās konstatētie neatbilstoši veiktie izdevumi - kumulatīvi no plānošanas perioda sākuma līdz 2020. gada 1. janvārim, t.sk. 2019. gada otrajā pusgadā, publiskais finansējums, euro”

Kumulatīvi no plānošanas perioda sākuma līdz 2020. gada janvārim 75 % no neatbilstoši veiktajiem izdevumiem konstatēti valsts iestāžu projektos, 15 % - pašvaldību projektos, komersantu un NVO projektos – attiecīgi 9 % un 1 %:

- Valsts iestāžu grupā 57 % (9 milj. euro) 2019. gada otrajā pusgadā konstatēti jau minētajā Ventspils Mūzikas vidusskolas projektā, bet 38 % (6 milj. euro) ir SM pārraudzībā esošo projektu neatbilstības un lielākā daļa (95 %) no tām ir 2016. gadā projektos piemērotā finanšu korekcija 5 % sakarā ar EK auditā konstatējumu par nepamatotu prasību ārvalstu speciālistu profesionālās kvalifikācijas atzīšanai Latvijā;
- No 3,3 milj. euro pašvaldību grupā 37 % (1,2 milj. euro) ir Rīgas pilsētas pašvaldības projektos, no kuriem lielākā daļa (1,1 milj. euro) ir 2018. gadā konstatētie iepirkumu normu pārkāpumi projektos “Salu tilta kompleksa atjaunošana, pārbūve un izbūve, pirmā kārtā” un “VEF Kultūras pils rekonstrukcija”. 18 % (593 tūkst. euro) neatbilstību tika konstatētas Jelgavas novada administrētajos projektos 2019. gada pirmajā pusgadā;
- No 1,8 milj. euro komersantu grupā 57 % (1 milj. euro) ir 2019. gada otrā pusgadā konstatēts SIA “Ķekavas nami” projektā.

Lai iespējami mazinātu neatbilstību skaitu, CFLA nodrošina proaktīvu sadarbību ar projektu īstenotājiem, sniedzot individuālas konsultācijas, skaidrojumus un praktisku palīdzību, organizē seminārus. Tāpat IUB vadībā darbojas Iepirkumu pirmspārbaužu darba grupa, kurā izvērtē iepirkumu pirmspārbaužu veikšanas jautājumus un sniedz priekšlikumus konstatēto

problēmu risināšanai. ES fondu vadībā iesaistītās iestādes kopumā turpina uzturēt efektīvu investīciju ieviešanas risku pārvaldību. Gadījumos, kad programmas vai projektu ieviešanā konstatēti sarežģījumi vai problēmas, t.sk. aizdomas par neatbilstošu vai apšaubāmu likumību, vai lietderību publisko līdzekļu izmantošanā, situācijas tiek izskatītas ar pienācīgu rūpību, pieņemot attiecīgus lēmumus. Lai iespējami mazinātu krāpšanās gadījumus ES fondu projektos un, lai jebkāds šāda veida gadījums būtu zināms ES fondu administrēšanā un tiesībsargājošām iestādēm, CFLA savā tīmekļa vietnē aicina jebkuru personu ziņot par nelikumīgām vai aizdomīgām darbībām, t.sk. par pārkāpumiem vai aizdomām par korupcijas un krāpšanas gadījumiem ES fondu projektu īstenošanā (<https://www.cfla.gov.lv/lv/es-fondi-2014-2020/krapsanas-apkarosana>).

Atsaucoties uz informatīvā ziņojuma par ES fondu investīciju aktualitātēm līdz 2019. gada augustam⁴⁹ 5. sadaļā iekļauto informāciju un MK 2019. gada 29. oktobra sēdes protokola Nr. 50⁵⁰ 27.§ 3. punktu, SM informē, ka 2020. gada 12. februārī komersants, kas ir veicis projekta būvniecības darbus VAS “Latvijas Valsts ceļi” īstenotajā projektā Nr. 6.1.5.0/15/I/009 “Valsts galvenā autoceļa A13 Krievijas robeža (Grebņeva) – Rēzekne – Daugavpils – Lietuvas robeža (Medumi), km 113,12-134,70 segas pārbūve”, pamatojoties uz VAS “Latvijas Valsts ceļi” pirmstiesas brīdinājumu, ir atmaksājis pieprasītos zaudējumus 14 859,11 *euro*.

CFLA lēmumu par neatbilstībām pārskatīšana⁵¹

2017. gada 12. decembrī CFLA, konstatējot vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, piemēroja 25 % finanšu korekciju⁵² divos NVA projektos (Nr. 7.2.1.1/15/I/001 “Jauniešu garantijas” un Nr. 7.1.1.0/15/I/001 “Atbalsts bezdarbnieku izglītībai”). CFLA pagarinātā pārbaudes laikā NVA nenodrošināja pietiekamus pierādījumus/pamatojumu atbilstībai visām iepirkuma nolikuma prasībām saistībā ar iepirkuma uzvarētāja tiesību un pienākumu nodošanu citam komersantam, kas nepiedalījās iepirkumā un, kas nav iepirkuma uzvarētāja tiesību

⁴⁹ Informatīvais ziņojums par Kohēzijas politikas Eiropas Savienības fondu investīciju aktualitātēm līdz 2019. gada augustam <https://www.esfondi.lv/upload/Zinojumi/informativais-zinojums-par-kohezijas-politikas-eiropas-savienibas-fondu-investiciju-aktualitatem-lidz-2019.-gada-augustam-pusgada-zinojums.pdf>

⁵⁰ MK 2019. gada 29. oktobra sēdes protokols Nr. 50 27.§ 3.2.punkts uzdod SM veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu valsts budžetam radīto zaudējumu atlīdzību un atmaksu valsts budžeta ieņēmumos, kas saistīti ar neatbilstību (14 859,11 *euro*) VAS "Latvijas Valsts ceļi" projektā 6.1.5.0/15/I/009 "Valsts galvenā autoceļa A13 Krievijas robeža (Grebņeva) – Rēzekne – Daugavpils – Lietuvas robeža (Medumi), km 113,12-134,70 segas pārbūve". https://www.esfondi.lv/upload/Zinojumi/mk_29.10.2019.-sedes-protokola-nr.50_27izraksts.pdf.

⁵¹ Detalizētāk skatīt ziņojuma pielikumā Nr. 5.

⁵² Atbilstoši FM vadlīniju Nr. 2.7. “Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu ieviešanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanu 2014.-2020. gada plānošanas periodā” 41. punktam; http://www.esfondi.lv/upload/00-vadlinijas/neatbilstibu-vl-nr.2.7._19.12.2018.zip

un pienākumu pārņēmejs Komerclikuma 334. panta izpratnē. NVA ilgstošā laikā periodā (gandrīz gadu) turpināja komunicēt ar CFLA un citām kompetentām iestādēm un rezultātā iesniedza CFLA vērā ņemamus pierādījumus tam, ka līguma nodošanas brīdī komersants, kurš pārņēma iepirkuma uzvarētāja tiesības un pienākumus, atbilda visām iepirkuma nolikumā noteiktajām prasībām, un uz to neattiecas PIL noteiktie izslēgšanas nosacījumi. Līdz ar to, balstoties uz NVA lūgumu pārskatīt pieņemto lēmumu, CFLA samazināja finanšu korekciju līdz 5 % 2018. gada 23. augustā projektā Nr. 7.1.1.0/15/I/001 “Atbalsts bezdarbnieku izglītībai” un 2018. gada 24. augustā projektā Nr. 7.2.1.1/15/I/001 “Jauniešu garantijas”, atzīstot par atbilstoši veiktiem izdevumiem attiecīgi 18 700,70 *euro* un 5 722,54 *euro*.

CFLA 2019. gada 26. martā konstatēja vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu un piemēroja 10 % finanšu korekciju⁵³ akciju sabiedrības “Daugavpils satiksme” projektā Nr. 4.5.1.1/16/I/003 “Videi draudzīga sabiedriskā transporta attīstība Daugavpils pilsētā”. Uzvarējušais pretendents iepirkumā bija balstījies uz apakšuzņēmēja pieredzi un plānojis tam nodot darbus 40 % no līguma vērtības, taču faktiski nepiesaistīja apakšuzņēmēju. Pēc ilgstoša laika perioda akciju sabiedrība “Daugavpils satiksme” lūdza CFLA pārskatīt pieņemto lēmumu, iesniedzot pierādījumus tam, ka uzvarējušajam pretendentam bija iepirkuma nolikuma prasībām atbilstoša pieredze, tāpēc bija tiesīgs nepiesaistīt līguma izpildē apakšuzņēmēju. Līdz ar to CFLA ar 2019. gada 21. jūnija vēstuli atcēla piemēroto finanšu korekciju un atmaksāja akciju sabiedrībai “Daugavpils satiksmei” 17 756,27 *euro*.

Visos gadījumos pirms lēmuma pieņemšanas CFLA lūdza projektu īstenotājus sniegt skaidrojumus par konstatētajiem pārkāpumiem, dodot iespēju iesniegt visu to rīcībā esošo informāciju. Tā kā maksājuma pieprasījuma izskatīšanas laikā projektu īstenotāji neiesniedza papildu informāciju, CFLA pieņēma lēmumu par neatbilstības konstatēšanu un finanšu korekcijas piemērošanu, balstoties uz tās rīcībā esošo informāciju. Tikai pēc lēmuma pieņemšanas, pēc vairākiem mēnešiem, projektu īstenotāji iesniedza pierādījumus tam, ka CFLA konstatētajiem pārkāpumiem nav tik būtiskas sekas. Projektu īstenotāju aktīvāka rīcība, savlaicīgi iesniedzot to rīcībā esošo informāciju, ļautu izvairīties no tā, ka CFLA jāpārskata iepriekš pieņemtie neatbilstību lēmumi.

Visos gadījumos atkārtotā lēmuma pieņemšanas brīdī par neatbilstoši veiktiem izdevumiem jau bija samazināti deklarētie izdevumi EK. Saskaņā ar EK

---

⁵³ Atbilstoši FM vadlīniju Nr. 2.7. 20. punktam.

vadlīniju 3.1. apakšpunktu⁵⁴ iepriekš minētajos gadījumos vairs nav iespējams kā atbilstīgos izdevumus deklarēt EK. Attiecīgi šajos gadījumos neatbilstības korekcija kopā 19 871 *euro*, t.sk. 17 140 *euro* ES līdzfinansējums būtu attiecināmi uz ES fondu 2014. - 2020. gada plānošanas perioda virssaistībām, un, lai neitralizētu negatīvu fiskālo ietekmi, 17 140 *euro* jāatstāj neizmantoti, nepārdalīti citiem projektiem vai citām projekta darbībām LM pārziņā esošajā 7. prioritārajā virzienā “Nodarbinātība un darba spēka mobilitāte” (12 894 *euro*) un SM pārziņā esošajā KF 4. prioritārajā virzienā “Pāreja uz ekonomiku ar zemu oglekļa emisiju līmeni visās nozarēs” (4 246 *euro*). VI aicinās LM un SM informēt VI un CFLA par SAM, SAMP vai konkrētiem projektiem, uz kuriem tas attiecas.

Lai turpmāk novērstu situācijas, kad ES fondu FS labvēlīga lēmuma rezultātā tiek mainīts neatbilstoši veikto izdevumu apmērs, taču to vairs nav iespējams segt no projekta līdzekļiem, CFLA ir ieviesusi kārtību, kad FS tiek dota iespēja pirms lēmuma spēkā stāšanās stingri ierobežotā termiņā iesniegt tā rīcībā esošo papildu informāciju, kas netika iesniegta iepriekš. CFLA turpmāk novēlotu FS jaunu argumentāciju nepieņems un nepārskatīs iepriekš pieņemtos lēmumus, nepieciešamības gadījumā konsultēsies ar VI.

Lēmumu par neatbilstībām apstrīdēšana VI

Publiska persona kā FS var apstrīdēt CFLA pieņemto lēmumu VI par piešķirto finanšu līdzekļu izmaksāšanu, izmaksāšanas turpināšanu vai citu lēmumu, ja vienošanās nav panākta sarunu ceļā. No 2019. gada 1. jūlija līdz 2020. gada 1. februārim VI ir saņemti pieci apstrīdēšanas iesniegumi. Skatīt tabulā Nr. 3.

---

⁵⁴ EK 2018. gada 3. decembra vadlīniju “Norādījumi dalībvalstīm par atsauktajām, atgūtajām, atgūstamajām un neatgūstamajām summām” 3.1.apakšpunkts skaidro, ka neatbilstoši veiktie izdevumi, par kuriem ir samazināti starpposma maksājuma pieteikumi EK, tiek uzskatīti par galīgiem un šos izdevumus nevajadzētu atkārtoti iekļaut nevienā no turpmākiem starpposma maksājumu pieteikumiem EK, izņēmums ir gadījumi, kas saistīti ar tiesas vai citu tiesu sistēmas struktūru lēmumiem. Vadlīnijas pieejamas: https://ec.Eiropa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_withdrawals_recoveries_en.pdf

Tabula Nr. 3 "Saņemtie apstrīdēšanas iesniegumi par neatbilstību lēmumiem, dati no 2019. gada 1. jūlija līdz 2020. gada 1. februārim".

SAM/ pasākums	AI	Apstrīdēto SI lēmumu skaits	Izskatīšanā	Rezultāts	
				Atstāts spēkā SI lēmums	Atgriezts atkārtotai izskatīšanai
1.1.1.1 Praktiskas ievirzes pētījumi	IZM	1	0	1	0
1.2.2.2 Inovāciju motivācijas programma/ 1.2.1.2 Atbalsts tehnoloģiju pārneses sistēmas pilnveidošanai ⁵⁵	EM	1	1	0	0
4.2.1.2 Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts ēkās	EM	1	0	1	0
8.2.2. Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās	IZM	1	0	1	0
8.3.5 Uzlabot pieeju karjeras atbalstam izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs	IZM	1	0	1	0
		5	1	4	0

Apstrīdēšanas procesa ietvaros nav konstatēti pārkāpumi CFLA darbībā - tās pieņemtie lēmumi ir tiesiski un pamatoti.

7. ES fondu vadības un kontroles sistēma⁵⁶

2019. gada otrajā pusgadā VI kopumā ir veikusi 34 deleģēto funkciju pārbaudes, izmantojot uz risku balstītu pieeju, lai gūtu pārliecību par starpniekinstitūcijai deleģēto funkciju (projektu iesniegumu vērtēšana, līgumu slēgšana/ līgumu grozījumu izvērtēšana, iepirkumu pirmspārbaudes, maksājumu pieprasījumu pārbaudes, neatbilstību administrēšana, pārbaudes projektu īstenošanas vietās, KPVIS administrēšana) atbilstošu nodrošināšanu, t.sk. veiktas četras FI uzraudzības virspārbaudes un divas pēcpārbaudes. Papildus citiem aspektiem tika vērtēts, kā starpniekinstitūcijas vērtē komercdarbības atbalsta prasības, Sankciju likuma u.c. specifiskās prasības projektu iesniegumu apstiprināšanas un projektu ieviešanas laikā. Papildus VI ir sagatavojusi ziņojumu

⁵⁵ Neatbilstību lēmums pieņemts sakarā ar pārkāpumiem vienā iepirkumā, kas veikts divu projektu īstenošanai

⁵⁶ ES fondu 2014. – 2020. gada plānošanas periods

par 2019. gadā deleģēto funkciju pārbaudes ietvaros konstatēto atkāpju VI un IUB iepirkumu virspārbaudēs un pēcpārbaudēs analīzi, kas tiek nodota zināšanai un darbam starpniek institūcijai. Trūkumiem, kas konstatēti deleģēto funkciju pārbaudēs, kopumā nav būtiskas ietekmes uz kopējo deleģēto funkciju izpildes kvalitāti, kā arī tie nav ar tādām pazīmēm, kas varētu ietekmēt atbilstošu VKS darbību. Par konstatēto trūkumu novēršanu ir sagatavoti rīcības plāni, kas tiek pildīti, ievērojot saskaņotos termiņus, kā arī vērsta pilsētu pašvaldību uzmanība uz riskiem, ko rada nobīdes projektu iesniegumu atlases termiņos. VI ir guvusi pārlicību, ka kopumā starpniek institūcija deleģētās funkcijas pilda pietiekamā kvalitātē, t.sk. VKS kopumā darbojas atbilstoši. VI pēc pieprasījuma sniedz metodisko un skaidrojošo informāciju, t.sk. pēc nepieciešamības tiek precizētas un papildinātas jau izstrādātās vadlīnijas ar mērķi veicināt vienotu izpratni par procesiem un mazināt neatbilstoši veikto izdevumu rašanās risku. Papildus VI nodrošina RI VKS auditos starpniek institūcijām un darbību revīzijās izteikto ieteikumu uzraudzību atbilstoši MK noteikumu Nr. 714 21. punktam.

CFLA turpina darbu pie KPVIS "Ziņojuma dēļa" (*dashboard*) izstrādes, kas atvieglo projekta administrēšanas procesu darbiniekiem un FS, iekļaujot aktuālo informāciju par darba procesiem, t.sk. plānotajiem un faktiskajiem izpildes termiņiem. "Ziņojumu dēļi" iekļauto procesu saraksts ir papildināts ar risku izvērtēšanu, savukārt izstrādē projekta iesniegšanas un vērtēšanas saistītie procesi. Kā būtisks KPVIS uzlabojums jāizceļ uzdevums "Pārbaudes lapas un "konstruktora" prototipa izveide, ņemot vērā biznesa vajadzības" – pēc padziļinātas procesu izpētes tika iestrādātas maksājuma pieprasījuma pārbaudes lapas un pārbaudžu lapu konstruktors ļauj tās konfigurēt, ņemot vērā atsevišķu SAM/SAMP ieviešanas noteikumu prasības. Papildus ieviestas izmaiņas MPEK algoritmā, ņemot vērā EK vadlīnijas⁵⁷, kuras ļaus Valsts Kasei pēc nepieciešamības iekļaut anulētās neatbilstības deklarējamo izdevumu apjomā. FI sadaļa tika papildināta ar iespēju maksājuma pieprasījumā importēt datus no *Excel* dokumenta (maksājumi dzīvokļu īpašniekiem ar pilnvaroto personu starpniecību pārskata periodā) un sadaļu "Plānotos maksājuma pieprasījuma iesniegšanas grafiks".

Turpinot ieviest sistēmiskus uzlabojumus un iniciatīvas ES fondu līdzekļu efektīvā un mērķtiecīgā investēšanā, CFLA ir veikusi projektu iekšējās kontroles sistēmas un pasākumu izvērtējumu, kuru rezultātā CFLA identificēja un fiksēja tos projektus, kuriem ir jāveic iekšējās kontroles sistēmas pārbaudes, pārbaudes pie sadarbības partneriem un pārbaudes pasākumu īstenošanas vietās, kā arī

---

⁵⁷ EK 2018. gada 3. decembra vadlīnijas "Norādījumi dalībvalstīm par atsauktajām, atgūtajām, atgūstamajām un neatgūstamajām summām"

noteica pasākumu pārbaužu veikšanas apjomus. Veiktie pasākumi rezultējušies ar efektīvāku pārbaužu plānošanu, t.sk., atslogojot pārbaudēm nepieciešamos resursus jomās, kur gūta pilnīga pārliecība par iekšējās kontroles sistēmas atbilstību, un novirzot tos projektiem un jomām, kur tas visvairāk nepieciešams. Tādējādi sekmēta preventīvu kļūdu un risku novēršana, t.sk., mazinot iespējamus finansiālos riskus neatbilstību veidā.

CFLA iekšējai lietošanai ir izveidots jauns reģistrs, kurā vienkopus atrodamas CFLA veiktās pārbaudes un to rezultāti, kas ļauj strukturēti, vienkopus un visaptveroši pārskatīt informāciju un mērķēti lemt par turpmākajām darbībām, sistēmiskiem pilnveidojumiem, piemēram, kādu jomu pārbaužu stiprināšanu vai atteikšanos no pārbaudēm, kur tās nav lietderīgas. Sadarbībā ar IUB tika pārskatīti IUB iepirkumu pirmspārbažu metodikas pielikumi, kuros pārskata periodā apstiprināti grozījumi, atsakoties no nebūtiskiem un aktualitāti zaudējušiem pārbaužu jautājumiem. Rezultātā ievērojami mazināts administratīvais slogs iepirkumu pirmspārbažu veikšanai. Ievērojot Sankciju likumā noteikto, ir pastiprinātas kontroles ES fondu projektos, t.sk. projektu atlasē. Šo normu ievērošanas prasība ir papildu priekšnosacījums līgumu noslēgšanai. 2019. gadā atzīmējama *De minimis*⁵⁸ sistēmas ieviešana – šis rīks valsts atbalsta jomā atzīmējams kā pozitīvs ieguvums valstī kopumā.

2019. gada 28. augustā tika apstiprināts “Pasākumu plāns krāpšanas un korupcijas risku mazināšanai ESF, ERAF un KF 2014. - 2020. gada plānošanas periodā”⁵⁹, kur analizēti krāpšanai un korupcijai visvairāk pakļautajos ES fondu ieviešanas posmos⁶⁰ apzinātie riski un paredzēti atsevišķi risku pārvaldības pasākumi saistībā ar konkrēto ES fondu vadības funkciju izpildi.

8. ES fondu 2021.–2027. gada plānošanas periods

2019. gada otrajā pusgadā FM ir turpinājusi aizstāvēt Latvijas intereses ES Padomes darba grupās, kurās izskata Kohēzijas politikas regulējumu un saistītos ES daudzgadu budžeta jautājumus. Somijas prezidentūras ietvaros tika atklātas dialogu sarunas starp EK, ES Padomi un Eiropas Parlamentu. Somijas prezidentūras ietvaros ir panākti vairāki būtiski kompromisi attiecībā uz kopīgo noteikumu regulā iekļautajiem plānošanas noteikumiem, snieguma ietvaru un ieviešanas priekšnosacījumiem, kā arī vadības un kontroles sistēmām. Lai

⁵⁸ *De minimis* atbalsta jēdziens, kas nosaka, ka atbalsta projekti par mazām summām, kuriem faktiski nav ietekmes uz konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm, netiek pakļauti vispārējām komercdarbības atbalsta kontroles prasībām. Par *de minimis* atbalstu tiek uzskatīts atbalsts, kas nepārsniedz 200 000 *euro* trīs fiskālo gadu laikā posmā.

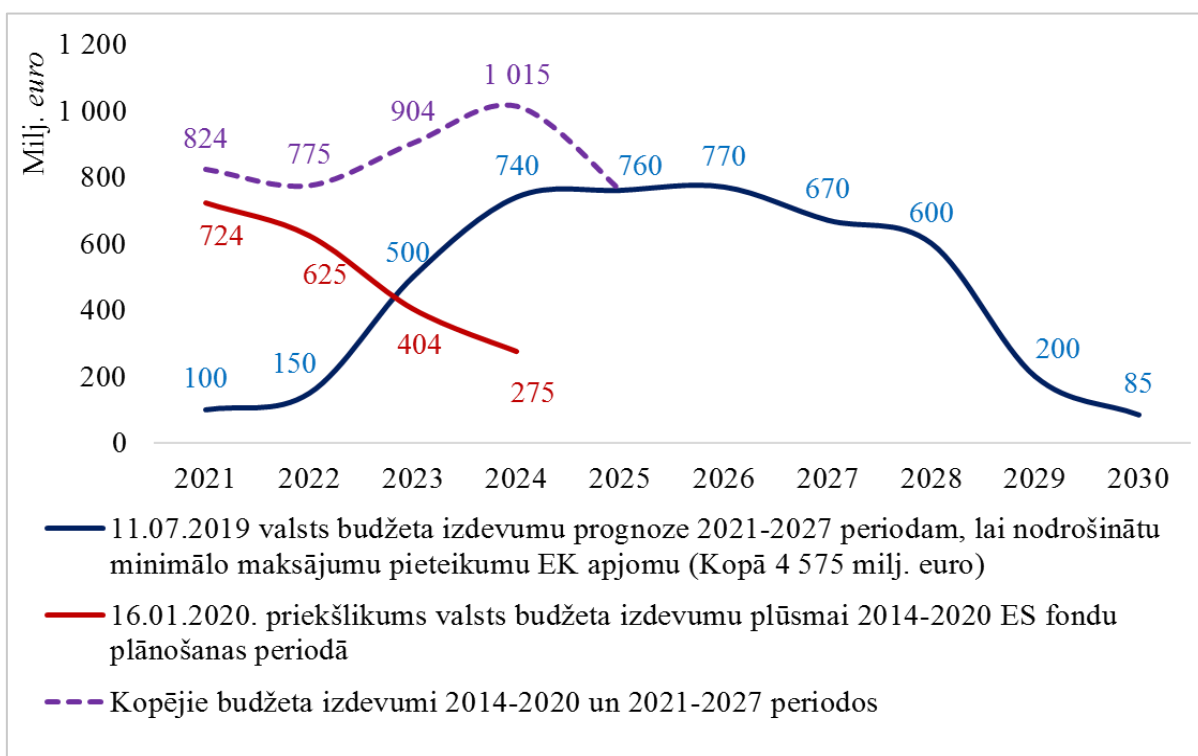
⁵⁹ Pasākumu plāns krāpšanas un korupcijas risku mazināšanai pieejams: <https://www.esfondi.lv/risku-parvaldiba>

⁶⁰ Projektu iesniedzēju (pretendentu) atlase, projektu ieviešana un uzraudzība (īpaša uzmanība pievērsta iepirkumiem), maksājumu veikšana un izdevumu deklarēšana.

nodrošinātu laicīgu ES fondu plānošanas dokumentu izstrādi FM ir uzsākusi tehniska līmeņa konsultācijas ar EK, pārrunājot horizontālus jautājumus par 2021. - 2027. gada plānošanas perioda ieviešanas sistēmu, kā arī kopējo ieguldījumu stratēģiju atsevišķos politikas mērķos.

Ņemot vērā līdzšinējo progresu Kohēzijas politikas regulējuma izstrādē un sarunās par ES daudzgadu budžetu, secināms, ka nacionālie normatīvie akti (likums un tam pakārtotie MK noteikumi), kas regulē SAM ieviešanu, varētu tikt pieņemti un stāties spēkā tikai 2021. gada otrajā pusgadā. FM ir analizējusi iespējamo investīciju pārrāvumu starp plānošanas periodiem un prognozi investīciju plūsmas “N+2”⁶¹ nosacījuma izpildei. Vienmērīgai investīciju plūsmai nepieciešamais valsts budžeta izdevumu apmērs būtu vismaz 100 milj. *euro* 2021. gadā un 150 milj. *euro* 2020. gadā. Tas nozīmē, ka ir būtiski nodrošināt projektu ieviešanas uzsākšanu jau 2021. gada sākumā. Skatīt ilustrāciju Nr.14.

Ilustrācija Nr. 14 “Finanšu plūsmas prognoze “N+2” nosacījuma izpildei”

Līdzīgi kā 2014.–2020. gada plānošanas periodā, valdība varētu lemt par atsevišķu SAM ātrāku ieviešanu ierobežotās projektu iesniegumu atlasēs, vienojoties par skaidriem stratēģiskiem nosacījumiem. Būtiskākie riski/priekšnosacījumi ātrāk uzsākamo SAM ieviešanai ir:

- 1) nepieciešams politisks lēmums uzņemties izdevumu attiecināmības un fiskālo risku;

⁶¹ Ikgadējie maksājumu mērķi, kurus nesasniedzot, valsts proporcionāli zaudē ES finansējumu.

- 2) īstenojami ir tikai augstas gatavības projekti;
- 3) nozares stratēģijai jābūt saskaņotai ar EK (ieguldījumu priekšnosacījumu izpilde);
- 4) jābūt saprotamam, pamatotam un ar EK saskaņotam ieviešanas mehānismam.

Vērtējot minētos aspektus, faktisko ieviešanas progresu, investīciju pārrāvuma riskus, kā arī 2014.–2020. gada plānošanas perioda pieredzi, FM ieskatā potenciāli ātrāk uzsākamās ir investīcijas valsts un reģionālās nozīmes ceļu kvalitātes uzlabošanai⁶². Ņemot vērā salīdzinoši dinamisko ieviešanas progresu ir iespēja novērst vai mazināt ceļu nozares investīciju pārrāvuma riska iestāšanos. Līdztekus pausta augsta nozares gatavība ceļu projektus uzsākt ātrāk. Lai varētu konceptuāli atbalstīt ātrāku SAM uzsākšanu, SM ir jānodrošina savlaicīga ieguldījumu priekšnosacījuma izpilde - līdz 2020. gada 30. jūnijam⁶³. Pēc MK apstiprināta nepieciešamā plānošanas dokumenta SM jānodrošina minēto priekšnosacījumu saskaņošana ar EK līdz 2020. gada beigām. Pēc MK atbalsta saņemšanas, SM pirms investīciju uzsākšanas jāizstrādā arī pagaidu regulējums ātrāk uzsākamajiem SAM⁶⁴. Paralēli iepriekš minētām darbībām SM sadarbībā ar projektu īstenotāju jānodrošina augstas gatavības projekti, lai būtu iespējams uzsākt faktisko izdevumu plūsmu jau no 2021. gada sākuma⁶⁵.

Finanšu ministrs

J. Reirs

Rūdolfas 67083925

Astra.Rudolfa@fm.gov.lv

---

⁶² 2014.–2020. gada plānošanas periodā veiksmīgi ātrāk tika uzsāktas investīcijas 6.3.1. SAM “Palielināt reģionālo mobilitāti, uzlabojot valsts reģionālo autoceļu kvalitāti” un 6.1.5. SAM “Valsts galveno autoceļu segu pārbūve, nestspējas palielināšana”.

⁶³ MK 2019. gada 20. augusta sēdes protokollēmuma Nr.35, 19.§ “Informatīvais ziņojums “Par Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Eiropas Sociālā fonda plus un Kohēzijas fonda ieviešanu 2021.–2027. gadā Latvijā”” 4. punkts paredz, ka priekšnosacījumi ir jāizpilda līdz 2020. gada 30. jūnijam.

⁶⁴ Priekšlikumu konkrētam mehānismam un pagaidu regulējuma saturam FM iesniegs MK ar informatīvo ziņojumu par VKS un normatīvo regulējumu (līdz 2020. gada aprīlim).

⁶⁵ Gadījumā, ja citas AI identificē nozīmīgus investīciju pārrāvumu riskus, ir iespējams vērtēt arī citu SAM ātrāku uzsākšanu.